

5 Лютневе подвоєння розмірів страхових сум з автоцивілки не призведе до підвищення вартості полісів

11 «УК» поцікавився у фахівців, які професії найближчим часом підуть у небуття, а на які зростатиме попит

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

ЧЕТВЕР, 25 ЛЮТОГО 2016 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№37 (5657)

ЦИТАТА ДНЯ

ОЛЕКСІЙ ПАВЛЕНКО: *«Україна — єдина країна в світі, яка може подвоїти виробництво за наявності фінансування».*

Міністр аграрної політики та продовольства про потенціал галузі за умови зростання внутрішніх і зовнішніх інвестицій

2

Ефективність розробки родовищ посилять

ПРОЕКТИ. Центральна комісія з розробки газових, газоконденсатних, нафтових родовищ та експлуатації підземних сховищ газу постійно працюватиме при Міністерстві енергетики та вугільної промисловості у статусі спеціального дорадчого органу. Вона регулярно проводитиме незалежну фахову оцінку раціональності розробки нафтових і газових родовищ на основі складених проектів розробки, аналізуватиме їхню економічну доцільність, дотримання вимог екологічної безпеки й перспективу роботи загалом, а також аналізуватиме проекти щодо чинників, які можуть призводити до зменшення видобутку або зниження інших економічних, технологічних показників чи завдавати шкоди довкіллю.

До складу комісії увійдуть кваліфіковані фахівці нафтогазової сфери — представники видобувних компаній та центральних органів виконавчої влади, науковці та експерти, повідомляють у Міненергугіллі. Такий склад ЦКР сприятиме прозорості й відкритості процедури оцінки ефективності реалізації окремих проектів видобутку, а її висновки матимуть комплексний характер.

ЦИФРА ДНЯ

5,245 млрд м³

природного газу спожито в Україні у січні 2016 року. Це на 0,8% більше за торішній аналогічний період

Детективи в законі

Фото Володимира ЗАК

4

БЕЗПЕКА. Депутати мають намір легалізувати приватний розшук, сподіваючись, що це розв'яже низку проблем щодо захисту прав і свобод громадян

ProZorro унеможливить корупцію

ЗАСІДАННЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ. На електронну систему державних закупівель з 1 квітня перейдуть центральні органи влади, а з 1 серпня — місцеві

Катерина МАЦЕГОРА,
«Урядовий кур'єр»

Цього разу захід відкривав перший заступник міністра оборони Іван Руснак, наводячи факти-спростування щодо зая-

ви народного депутата фракції «Батьківщина» Сергія Соболева про нібито ненадійність пластин у бронежилетах українських військових у зоні АТО. Він заявив, що бронежилети для наших во-

яків відповідають стандартам і всім технічним критеріям четвертого класу захисту. Спеціальна комісія провела відповідні випробування цих бронежилетів, що й дало підстави посадовцю з Мін-

оборони стверджувати: «Пластину витримала всі кулі. Такі бронежилети закуповує Міноборони для Збройних сил». Він поінформував Прем'єр-міністра Арсенія Яценюка, що підприємство-монополіст з постачання бронежилетів українській армії «Темп-3000» технологічно відпрацювало пласт-

тини 5-го і 6-го класу захисту. Вони важчі, однак постачатимуть їх у спецпідрозділи, які ведуть контактний бій з противником. Бо такі види захисту не рекомендовано для масової поставки у війська.

2

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

ProZorro унеможливить корупцію

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

Вислухавши доповідача, глава уряду доручив направити результати експертизи пластин для бронезилов у парламент і депутатів фракції «Батьківщина».

Фури повертаються

Окрім цього, під час засідання Кабінет Міністрів дозволив транзит російського вантажного транспорту через Україну з 25 лютого. Міністерство внутрішніх справ має гарантувати безпеку руху. Однак це рішення урядовці ухвалювали лише після того, як міністр інфраструктури Андрій Пивоварський означив Прем'єру головні ризики блокування транзиту територією нашої держави.

«10 тисяч українців працюють у Центральній Азії, Росії, на просторах Європи і займаються перевезеннями. Основні євразійські коридори проходять територією України. Коли фура їде нашою територією з російськими номерами, це не означає, що в ній — водій із Росії чи товар російського походження. Це може бути транснаціональна компанія, яка має офіс у РФ і займається логістикою транзиту. Нині людей позбавлено можливості заробляти гроші», — сказав він.

Якби найближчим часом українська сторона не відреагувала на пропозицію російського Мінтрансу тимчасово скасувати заборони на такі перевезення (в Росії це вже зробили щодо України), то з порядку денного можна було б зняти питання розбудови концесійних доріг, можливість працювати в регіонах готелям, ресторанам, кіоскам, забути про 5% акцизного податку, які завдяки такому бізнесу потрапляють у місцеві бюджети. «Україна — основа транзитних перевезень на євразійському просторі. Якщо є питання до транзи-

ту, то треба щось географічно з Україною робити. Польські колеги вже домовилися з росіянами про тимчасові квоти на 2016 рік, і транзит з центральної Азії йшов би до Європи територією Білорусі, Польщі... Ми просто випадемо з транзитних потоків», — резюмував міністр.

Саме тому його відомство готує повернути тимчасові дозволи на заблоковані транзити нашою територією. Безпечним проходженням цих потоків опікуватиметься вже МВС. Підрозділи Державної митної служби проводитимуть ретельний контроль вантажів.

На це Арсеній Яценюк відреагував: «Вони нам відкрили транзитні потоки, ми, згідно з принципом взаємності, зробимо так само. Ми вживаємо заходів на умовах взаємності».

Чим завинив
Тарас Шевченко

Віце-прем'єр-міністр — міністр культури В'ячеслав Кириленко поінформував, що в Оренбурзі знищено будинок, у якому перебував під час заслання Тарас Шевченко. Тепер на місці пам'ятки архітектури та історії національного значення облаштовано майданчик для паркування автомобілів одного з приватних банків. «Це порушення всіх міжнародних норм, — наголосив міністр. — Тарас Шевченко — поет світового значення. Ми разом із Міністерством закордонних справ звернемося до офіційною заявою до ЮНЕСКО та інших міжнародних організацій, аби таким діям Росії дали міжнародну оцінку. Ця країна веде проти нас політику ксенофобії».

Натомість Арсеній Яценюк повторив, що триває умісне зволікання з конфіскацією 1,5 мільярда доларів колишнього режиму Януковича. Гроші нині в Ощадбанку, але активи не розморожено. До речі, цю суму в уряді впродовж 2016 ро-

МВС здійснюватиме посилений контроль за рухом транзитних вантажних перевізників

ку могли б витратити на потреби оборонного сектору та соціальні програми для громадян. «Це обов'язок органів прокуратури, антикорупційних органів, всієї української влади і судової системи — конфіскувати кошти і спрямувати їх у державний бюджет».

Він також нагадав, що торік розкривав схему відмивання коштів. Їх відправляли на офшорні фірми. Вони купували за вкрадені гроші державні цінні папери України, розміщували їх в Ощадбанку і отримували з Державного бюджету відсотки.

Загалом у схемі було задіяно близько 80 офшорних компаній. Протягом року були спроби через судові рішення зняти арешт із цих 1,5 мільярда доларів.

Опісля Прем'єр висловився за створення агентства з пошуку корупційних активів, оскільки це «реальний механізм доступу до іноземних баз даних і

не очікування роками відповіді на запити по правову допомогу, а швидка і оперативна робота з пошуку активів, пошуку реальних власників, арешт і конфіскація таких активів».

Проект постанови про створення Національного агентства з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, подав на розгляд міністр юстиції Павло Петренко. Парламентаріїв він попросив подати своїх кандидатів у члени конкурсної комісії для обрання керівника агентства.

Окремо розглядали питання переходу всіх органів влади на електронну систему державних закупівель ProZorro. Це нововведення буде обов'язковим з 1 квітня для центральних органів влади, а з 1 серпня — для місцевих.

Прем'єр-міністр щодо цього заявив: «Коли ми зруйнува-

ли стару корупційну схему, де одні й ті самі компанії постачали найбільшим державним компаніям, ми дали малому й середньому бізнесу можливість доступу до постачання товарів, робіт і послуг державним компаніям. Тобто зруйнована монополія дає змогу розвиватися малому і середньому підприємству».

Він подякував заступникові міністра економічного розвитку і торгівлі Максиму Нефьодову та всьому колективу, який впроваджує електронні закупівлі, та попередив, що «система опирається на впровадженню електронних закупівель, щоб далі залишався старий порядок».

Спочатку на електронні закупівлі перейшло Міністерство оборони. А Міністерство юстиції запровадило електронні торги арештованим майном «Сетам». Завдяки цьому обсяги реалізації такого майна зросли в 12 разів.

Чудовий шанс
здивувати світових аграріїв

Лора ВОВК
для «Урядового кур'єра»

ІНВЕСТИЦІЇ. Вчора в Будинку уряду підписано угоду щодо запланованих іноземних інвестицій американської компанії Cargill у будівництво зернового терміналу, який зведуть у морському торговельному порту «Южний». Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк спрогнозував, що документ допоможе створити додаткові робочі місця, посилить експортний потенціал України і засвідчить реальні партнерні відносини між Україною та США.

Глава уряду нагадав, що сімома місяцями раніше у Вашингтоні відбулася перша інвестиційна конференція Україна — США. Його слова цитує департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату КМУ: «Під час цього заходу Україна «презентувала» себе, і її американські партнери побачили, що вона — надійне місце для вкладання інвестицій». До речі, тоді у Вашингтоні компанія Cargill вирішила інвестувати в будівництво нового зернового терміналу в порту «Южний» 100 мільйонів доларів. У цьому розрізі Прем'єр відзначив і роботу міністра інфраструктури Андрія Пивоварського. Зокрема щодо розбудови інфраструктури морських портів.

Опісля церемонії підписання документа міністр аграрної політики та продовольства Олексій Павленко заявив, що Україна — єдина у світі країна, здатна подвоїти аграрне виробництво та довести його до 100 мільйонів тонн. А відтак — наростити й агроекспорт.

Щоправда, ключова умова досягнення мети — зростання капіталовкладень в гектари земель сільськогосподарського призначення, а також в інфраструктуру, особливо в портову.

Наприклад, за підсумками 2015 року, обсяг експорту агропродукції становив 35 мільйонів тонн. Нинішнього — Мінагрополітики планує вийти на рекорд у 37 мільйонів тонн.

А Надзвичайний і Повноважний посол США в Україні Джеффри Пайетт резюмував, що Україна мусить стати сільськогосподарською наддержавою, оскільки має всі можливості для цього. Тим паче, що лише за підсумками 2015 року експорт аграрної продукції з України перевищив 16 мільярдів доларів. «Україна має понад чверть запасів чорноземів, український експорт вже продемонстрував 40% зростання. Але на цьому не можна зупинятися», — цитує УНІАН слова американського дипломата.

Контрактна складова зменшить мобілізацію

Юрій МЕДУНИЦЯ,
«Урядовий кур'єр»

ОБОРОНОЗДАТНІСТЬ. Другий рік поспіль військові навчальні заклади України достроково випускають офіцерів. Це істотно не впливає на якість освіти й здобутих знань випускників, але забезпечує Збройні сили молодими й завзятими фахівцями, які свідомо обрали фах захисника Вітчизни.

Черговий випуск відбувся вчора й у Національному університеті оборони імені Івана Черняхівського, куди був запрошений Президент Петро Порошенко. Необхідність дострокового закінчення вишу він обгрунтував так: «Навіть за найоптимістичнішого сценарію на Донбасі, навіть за тривалого перемир'я, яке перейшло б у політичне врегулювання та сталий мир, воєнна загроза зі сходу залишиться актуальною в короткостроковій і довготривалій перспективі. Перспектива відновлення там повномасштабних бойових дій через систематичне порушення агресором — Російською Федерацією — своїх зобов'язань, взятих у Мінську, теж чітко проглядається на наших радарях».

Гарантовано забезпечити мир, суверенітет і незалежність нашої держави, адекватно відповідати на всі виклики і загрози — нині головне завдання для армії та Верховного головнокомандувача. З його вуст прозвучало оптимістичне запевнення, що Збройні сили були, є й будуть пріоритетом для Президента в розбудові сильної держави.

Загальнонаціональна солідарність українців, мужність і патріотизм солдатів, офіцерів, добровольців і волонтерів, всього народу за неповні два роки стали наріжним каменем відродження війська, відновлення його бойової спроможності. Завдяки цьому стримано натиск підготовленого, озброєного сучасною зброєю і технікою ворога. І наша армія гідно склала цей іспит, а громадяни країни стали свідками народження героїв нового покоління.

Нині в Національному університеті оборони серед понад тисячі слухачів проходять службу і навчаються 278 офіцерів, які брали та беруть участь у бойових діях. Із них 27 офіцерів-учасників АТО удостоєно державних нагород, понад сотню нагороджено відзнаками міністра оборони та начальника Генерального штабу. Сімох університетських вихованців за особисту мужність і героїзм було удостоєно найвищої державної відзнаки — звання «Герой України».

Разом із Президентом усі присутні на урочистостях вшанували хвилиною мовчання пам'ять двадцятьох випускників вишу, які віддали своє життя, захищаючи країну від ворожої навали зі сходу.

Аби наше військо повністю відповідало сучасним вимогам, слід зробити ще чимало. Держава приділятиме увагу всьому спектру питань, які стосуються всебічного забезпечення військ, насамперед підвищення соціальних гарантій і бойового забезпечення. «Збільшення виплат військовослужбовцям, на які держава знайшла ресурс цього року, дасть змогу істотно наростити контрактну складову у формуванні Збройних сил, — цитує слова Петра Порошенка його прес-служба. — Для армії це означає поступове підвищення професійності особового складу, а для суспільства — мінімізацію мобілізаційного навантаження, істотне зменшення кількості й потужності мобілізаційних хвиль».

Глава держави вручив дипломи з відзнакою та золоті медалі кращим випускникам. Після отримання дипломів офіцери проголосили урочисту клятву, яку зачитав кращий випускник полковник Сергій Артамошенко.

Анонсував Президент і свою зустріч з Героями України та кавалерами ордена Богдана Хмельницького, що є продовженням важливої традиції регулярних консультацій з бойовими офіцерами, де Верховний головнокомандувач має змогу чути слушні поради щодо подальшого вдосконалення ефективності Збройних сил.

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Уряд запроваджує нову індустріальну політику

ВИБРОБНИЦТВО. А вітчизняні підприємства Прем'єр закликає активніше освоювати зарубіжні ринки збуту

Михайло ІОРЧЕНКО
для «Урядового кур'єра»

Робоча поїздка Прем'єр-міністра Арсенія Яценюка до Харкова не обмежилася лише благословенням груп швидкого реагування патрульної поліції, про що ми писали у попередньому номері. Це місто — потужний промисловий та індустріальний центр країни. Тож не побувати принаймні на одному з великих підприємств глава уряду просто не мав права. Ним став завод «Електроважмаш».

Тут склалася непроста ситуація з керівництвом, тож Прем'єр мусив розібратися що й до чого. Простіше кажучи, судовим рішенням стосовно іншого судового рішення відбулося звільнення одного керівника і призначення іншого, що, на думку Арсенія Яценюка, неприпустимо.

«Кабінет Міністрів подав до Верховної Ради проект закону, який дає змогу уряду протягом шести місяців після ухвалення закону ухвалювати рішення про скасування контрактів з керівниками державних компаній, які неефективно виконують свою роботу і які виконують її виключно через призму політичного і бізнес-інтересу», — додав Прем'єр.

Загалом економічна ситуація в Україні потребує запровадження нової індустріальної політики. А «Електроважмаш» — це одна з її основ, бо зараз це підприємство конкурує зі світовими гігантами, наприклад, компанією Siemens та Alstom.

Крім нової індустріальної політики в цілому, уряд оновлює й політику управління об'єктами державної власності: «Непри-

На харківські підприємства Арсеній Яценюк покладає особливі надії

пустимо, коли державні компанії є годувальницями політичних партій, перебувають під впливом тих чи тих політичних діячів. Саме тому уряд ухвалив рішення про початок конкурсу на призначення керівників п'яти найбільших державних компаній», — цитує департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабміну слова Арсенія Яценюка.

Днями оголошено конкурсний відбір на посади керівників чотирьох із них: «Електроважмаш», ПАТ «Центренерго», УДППЗ «Укрпошта», ДП «Укренерго». Харківське підприємство перше на отримання нового керівника. І колектив мусить долучитися до активної дискусії з цієї проблематики.

«Очікую, що достойні менеджери, які здатні запроваджувати нову індустріальну політику в країні, подадуться на конкурсну комісію, і уряд прийме рішення незалежної конкурсної комісії, — наголосив Прем'єр. — Далі ми рухатимемося шляхом незалежного призначення керівників топ-50 найбіль-

ших державних компаній».

А ще «Електроважмаш» і «Турбоатом» представляють проект поставок в Іран, Монголію, Казахстан, Бангладеш та Індію. Важливе і освоєння таких нових ринків, як Узбекистан, Казахстан, Туркменістан.

Нині «Електроважмаш» постачає обладнання передовсім на державні компанії: Укренерго, Центренерго і Укрзалізницю. Тому, за словами глави уряду, під час затвердження фінансових планів розвитку цих компаній окреме фінансування буде передбачене на інвестиційну складову, щоб «Електроважмаш» мав замовлення.

Це особливо важливо за умови диверсифікації ринків. «Електроважмаш» разом із «Турбоатомом» мають представити проект комплексної поставки до Ірану, Монголії, Казахстану, Бангладеш, Індії. Саме тому днями українська делегація відбуває до Ірану для переговорів з цього питання.

Не слід забувати й про перспективні ринки Уз-

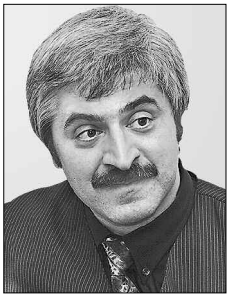
бекистану, Казахстану, Туркменістану. «Наша продукція якісна, наша продукція відома у світі. Українська банківська система і державні банки готові підтримати такі індустріальні проекти виходу українських компаній на зовнішні ринки», — запевнив Арсеній Яценюк.

І такий вихід на зовнішні ринки має відбуватися безпосередньо, що забезпечить нашим виробникам прямі контракти, прямі постачання, зростання доходів державних компаній, додаткову зайнятість і доходи української держави загалом.

А ще в Харкові Арсеній Яценюк, міністр внутрішніх справ Арсен Аваков, Голова представництва Європейського Союзу в Україні Ян Томбінський і Голова Консультативної місії ЄС Кястутіс Ланчінскас вшанували пам'ять жертв тоталітаризму. Вони поклали квіти до Українсько-польського меморіалу жертвам тоталітаризму й політичних репресій та вшанували пам'ять загиблих хвилиною мовчання.

ПРОШУ СЛОВА!

Тут вам не Франція, мсьє, або Фіскали уповільненої дії

Іван ШЕВЧУК,
«Урядовий кур'єр»

Це не могло тривати вічно. Надто в країні, де успіх у бізнесі чи не стовідсотково зумовлений здатністю пошити в дурні державу, а держава то б'ється з тим бізнесом, повертаючись мов слон у посудній лавці, то тупо обслуговує інтереси тих, хто в цій країні рівніший за інших. І не те щоб французький мрійник-мільйонер становив бодай якусь загрозу цій специфічній системі. Він просто не вписувався в неї, а вона цього не любить. Та все-таки мало хто міг передбачити такий перебіг подій: 14 січня податкова міліція із залученням автоматників у масках вдерлася з обшуком до господарства французького винороба Крістофа де Лакарена.

Вже маючи купу грошей, зароблених у рідній Франції, Лакарен, перебуваючи у бізнесових справах у нашій країні, закохався в українську жінку, а згодом вирішив оселитися в наших краях. Давно маючи змогу не перейматися хлібом насущним, Лакарен шукав собі справу радше для душі, ніж для зиску. Займався парфумами — і 2004-го, до 210-річчя, подарував Одесі єдиний у світі ароматичний фонтан. Той діяв, доки його не знищили місцеві вандалі. Вже понад 10 років тому Лакарен взявся до авторського виноробства — орендував 150 гектарів землі у селищі Шабо на півдні Одещини, розгорнув невеличке виробництво вина під маркою «Крістоф де Лакарен» зі скромними обсягами 30—60 тонн на рік.

Предметом уваги фіскалів підприємство стало тільки тепер. Правоохоронці обшукали господарство Лакарена і зафіксували незаконне виробництво вина у великих обсягах і його продаж без акцизного податку. У Лакарена вилучили вино й виноматеріали на 9 мільйонів гривень і ще на 300 тисяч обладнання.

У пресі з'явилися обурливі публікації з приводу таких дій правоохоронців. Керівництво Одеської ОДА опублікувало звернення з вимогою припинити тиск на виноробний бізнес. Команда Саакашвілі наполягає на припиненні таких рейдів на бізнес. «Ми вважаємо, що в Одеській області такого варварства загалом ніколи не має бути», — зазначено у зверненні. Йдеться там і про недоліки законодавства, котрі роблять майже неможливим розвиток малого виноробства — з невеликими обсягами елітного дорогого продукту. Про цю проблему ми писали ще 5 років тому, і, схоже, відтоді її ніхто так і не брався зрушити з мертвої точки. Зокрема ліцензія на оптовий продаж вина має одну ціну і для промислових гігантів, і для фермерів-аматорів.

Утім, Україна має свої закони, що регулюють економіку, і кожен, хто хоче вести тут бізнес, має знати їх і виконувати. Навіть коли вони безглузді — як-от у ситуації з ліцензійною зрівнялівкою. Шкодають не стільки самі закони, як своєрідний вибірковий спосіб їхнього дотримання. Ось у випадку з Лакареном. Припустимо, фіскали справді мали в чому його звинувачувати і «наїхали» на цілком законних підставах. Питання лише в тім, чому податківці прозріли тільки зараз? Чи то маркіз раніше якось примудрявся увігнати свій бізнес у прокрустове ложе наших виноградних законів і лише останнім часом трішки нагрівив, чи то (цю версію також озвучували у пресі) раніше на грішки ці запліщували очі, цілком у традиції економіки, вибудованої на «поняттях» — ми на ваші порушення очі запліщимо, але ходитимете, як ми скажемо, бо можемо і розпліщити. Будеш, попри все, чітко дотримуватися приписів, ймовірно, програватимеш конкурентам, котрі прийняли гру за «поняттями», гратимеш за «поняттями» — постійно ходитимеш під ковпаком у корумпованої влади.

Репутаційні втрати були зумовлені вже самим вибором об'єкта для атаки. Вийшло як у салтиковського Топтигіна — «від нього кровопролиттів чекали, а він чижики з'їв». Коли люди чекали гучних процесів проти олігархів і викриття мільярдних тіньових схем, фіскали зі скандалом та лементом взяли в оборот француза, що за десять років уже набув статусу місцевої дивовижі, і жодних інших асоціацій, крім позитивних, у громадян не викликав — у діапазоні від дивака до подвійника. Я не до того, що «хто ж його посадить? — він же пам'ятник!». Просто часом скидається на те, що в роботі наші фіскали реалізують такий собі хитрий сценарій. Вони бачать, що є підприємство, що воно розвивається, і, можливо, фіксують чи підозрюють якісь порушення.

Втім, до часу призаплющують очі — доки там не буде чим пожитися. Ну неже впродовж 10 років бізнес Лакарена — чи не найпублічнішого винороба у нашому краї — був для когось секретом? Невже не було можливості бодай у цьому разі ввімкнути ту саму профілактичну роботу, аби відкоригувати діяльність підприємства таким чином, щоб воно й надалі працювало вже цілком відповідно до всіх приписів? Чому була потреба виходити у фіналі на санкції, скандал і, можливо, розорення підприємця?

Так, жодні економічні міркування не дають підстав ігнорувати законодавство. Ось тільки реалізувати його можна по-різному. Можна в душі розпіреного «державно-приватного партнерства» — коли навіть проблемні моменти врегулюють у доброзичливій діловій атмосфері. А можна, по суті, підсаджувати підприємця на порушення, а потім обдирати його як липку. А коли з партнерством якось не складається, то неже не можна було виявити елементарну порядність і ще на початку бодай натякнути: не ту країну, маркізе, ви обрали, щоб мріяти?

Реформи мають враховувати інтереси нацменшин

Оксана ГОЛОВКО,
«Урядовий кур'єр»

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ. Це сталося на Кіровоградщині. Молода жінка готувалася до пологів, і саме в цей час комунальники через великі борги відключили в будинку електрику, яку ромська родина використовувала й на опалення приміщення. Місцева влада, з огляду на холоднечу, тимчасово забрала немовля до будинку маляти...

Після втручання і допомоги відомої громадської організації, що опікується проблемами соціальної інтеграції ромських громад, справу залагодили, комунальні борги сплатили.

Європейський досвід свідчить, що розв'язання великих і малих проблем нацменшин — це прерогатива і обов'язок державних структур і органів місцевого самоврядування. Надто такої уразливої, як роми — представники одного з найдавніших європейських народів, що зазнавав чимало безпідставних утисків з боку окремих корінних націй. Хоча, як і всі інші, має право на гідне життя і розвиток.

Не виняток і українські роми. Протягом двох останніх років Рада Європи і Європейська комісія реалізують у нашій державі Стратегію соціального захисту та інтеграції в українське суспільство ромської нацменшини, розрахо-

вану на період до 2020 року. Цей важливий стратегічний документ спрямований на соціальну інтеграцію ромських громад у межах окремих регіонів.

Про те, як здійснюється така робота, днями йшлося на національній зустрічі в столиці, куди завітав представник команди підтримки Спеціального представника Генсека РЕ з ромських питань Маркос Андреа.

Учасники зібрання проаналізували, як надають соціальні послуги щодо представлення інтересів осіб (громад) з числа національних меншин, виокремили найгостріші наявні проблеми для ромів: немає офіційної реєстрації, гідних побутових умов, належ-

ного медичного обслуговування тощо.

Це важливо враховувати нині, коли в нашій державі відбувається реформа місцевого самоврядування, триває укрупнення громад і передача фінансових ресурсів із центру на територію. Поза увагою реформаторів не повинні залишитися соціальні, культурні та інші інтереси національних меншин.

Питанням опікується Рада Європи, зокрема і через програму «Децентралізація і територіальна консолідація в Україні», а Мінрегіон обіцяє взяти до уваги згадану проблематику під час розроблення нових і удосконалення чинних нормативних та законодавчих актів.

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

ДОКУМЕНТИ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 27 січня 2016 р. № 83
Київ

Про внесення змін у додатки 1 і 2 до постанови Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2012 р. № 606

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

Внести у додатки 1 і 2 до постанови Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2012 р. № 606 «Про затвердження рекомендаційних переліків структурних підрозділів обласної, Київської та Севастопольської міської, районної, районної в м. Києві та Севастополі державних адміністрацій» (Офіційний вісник України, 2012 р., № 50, ст. 1984, № 83, ст. 3362; 2013 р., № 8, ст. 273; 2014 р., № 8, ст. 249, № 53, ст. 1406) зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України А. ЯЦЕНЮК

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 27 січня 2016 р. № 83

ЗМІНИ,

що вносяться у додатки 1 і 2 до постанови Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2012 р. № 606

1. У пункті 1 додатка 1:

абзаци четвертий і п'ятий викласти у такій редакції:

«економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій»;»;

«регіонального розвитку та житлово-комунального господарства»;»;

абзаци чотирнадцятий і шістнадцятий виключити.

2. У пункті 1 додатка 2:

доповнити пункт після абзацу третього новим абзацом такого змісту:

«екології та природних ресурсів»;».

У зв'язку з цим абзаци четвертий — чотирнадцятий вважати відповідно абзацами п'ятим — п'ятнадцятим;

в абзаці шостому слова «та будівництва» виключити.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 18 лютого 2016 р. № 85
Київ

Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 р. № 675

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

Внести зміни у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 р. № 675 «Про затвердження пропорцій розподілу єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (Офіційний вісник України, 2014 р., № 97, ст. 2800; 2015 р., № 14, ст. 363), виклавши його в редакції, що додається.

Прем'єр-міністр України А. ЯЦЕНЮК

Додаток
до постанови Кабінету Міністрів України
від 26 листопада 2014 р. № 675
(в редакції постанови Кабінету Міністрів України
від 18 лютого 2016 р. № 85)

ПРОПОРЦІЇ розподілу єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування

1. Сума єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі — єдиний внесок), що сплачується платниками, зазначеними у пунктах 1 (крім абзацу сьомого), 4 і 5 частини першої статті 4, абзаци третьому частини першої статті 10 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі — Закон), розподіляється на:

загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття — 7,1767 відсотка;

загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності — 7,726 відсотка;

загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності — 6,5397 відсотка;

загальнообов'язкове державне пенсійне страхування (до солідарної системи) — 78,5576 відсотка.

2. Сума єдиного внеску, що сплачується платниками, зазначеними в абзаці сьомому пункту 1 частини першої статті 4 Закону, за військовослужбовців (крім військовослужбовців строкової військової служби), осіб рядового і начальницького складу, розподіляється на:

загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття — 2,7488 відсотка;

загальнообов'язкове державне пенсійне страхування (до солідарної системи) — 97,2512 відсотка.

3. Сума єдиного внеску, що сплачується платниками, зазначеними в абзаці сьомому пункту 1 частини першої статті 4 Закону (крім платників, що сплачують єдиний внесок за військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу), абзаци п'ятому частини першої статті 10 Закону, спрямовується на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування (до солідарної системи).

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 11 лютого 2016 р. № 86-р
Київ

Про підписання Угоди між Урядом України та Урядом Кайманових островів про обмін інформацією з податкових питань

Схвалити проект Угоди між Урядом України та Урядом Кайманових островів про обмін інформацією з податкових питань.

Уповноважити Голову Державної фіскальної служби Насірова Романа Михайловича підписати зазначену Угоду.

Прем'єр-міністр України А. ЯЦЕНЮК

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 27 січня 2016 р. № 97-р
Київ

Про затвердження фінансового плану державного підприємства «Іллічівський морський торговельний порт» на 2016 рік

Затвердити фінансовий план державного підприємства «Іллічівський морський торговельний порт» на 2016 рік, що додається до оригіналу.

Прем'єр-міністр України А. ЯЦЕНЮК

Детективи в законі

Тетяна БОДНЯ,
«Урядовий кур'єр»

За гроші тепер можна отримати майже будь-які відомості про громадян і комерційні структури. На наших таємницях заробляє мільйони ціла індустрія. При тому, що досі не ухвалено закон, який регулював би їхню діяльність, приватні детективи надають безліч послуг, проявляючи «оперативну» кмітливість у відносинах із замовниками.

Комітет Верховної Ради з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності взявся вирішити це питання, порекомендувавши прийняти за основу законопроект «Про приватну детективну (розшукову) діяльність». У висновку комітету йдеться, що, попри окремі недоліки цього документа, які можна усунути, ідея створення в Україні професійної детективної діяльності заслуговує на підтримку.

Під контролем держави

Автори документа — депутати різних фракцій, які вважають, що ухвалення такого закону легалізує приватну детективну діяльність і значно збільшить можливості громадян щодо захисту своїх законних інтересів, конституційних прав і свобод. «Сполучені Штати Америки, Великобританія, Франція, Німеччина, Канада, Індія, Ізраїль, Японія, Норвегія, Іспанія, Італія, Португалія, Мексика й багато інших країн — це ті регіони планети, де запровадження інститутів приватних детективів, приватних детективних підприємств (агентств) та їхніх об'єднань свого часу стало наслідком реагування влади на нагальні соціальні виклики, тому нині такі недержавні інституції у них — явище звичайне, усталене і достатньою мірою внормоване національним законодавством», — йдеться у пояснювальній записці.

Наводячи світовий досвід, автори документа наголошують, що, наприклад, у Великобританії у приватних охоронних і детективних фірмах персоналу вдвічі більше, ніж співробітників поліції. У США приватні служби безпеки мають бюджет, який на 50% перевищує бюджет усіх органів поліції країни загалом, і становить понад 1,1 мільйона співробітників. У Державі Ізраїль (з населенням трохи більш ніж 5 мільйонів чоловік) функціонує понад дві тисячі детективних і охоронних компаній. Натомість в Україні впродовж двох десятиків років такі послуги надають, але депутатам і досі не вдалося ухвалити закон, який би регулював ринок таких послуг. Щоправда, таких спроб було чимало.

«Ще наприкінці 1990-х у парламенті вносили відповідний законопроект, але депутати тоді виявилися не готовими до того, щоб за нього проголосувати, — говорить юрист Олексій Кондратюк. — До того ж цьому дуже

Фото з відкритих джерел Інтернету

Детективи кажуть, що серед їхніх клієнтів є й правоохоронці, які прагнуть убезпечити своїх близьких від серйозних проблем

протидіяло МВС, представники якого вважали, що приватні детективи будуть їм заважати. Не хотіла відпускати монополію і СБУ. Тому через своїх лобістів у Верховній Раді правоохоронні структури, які боялися конкуренції, намагалися цей закон «глушити». Минуло багато років, але у розв'язанні цієї проблеми ми так і не зрушили з місця. Навіть попри спроби депутатів подавати різні редакції законопроекту. Можливо, нині, коли в країні триває реформа правоохоронних органів, ситуація зміниться. А ухвалення такого закону дасть змогу поставити таку

залежна професійна робота приватних детективів або приватних детективних підприємств (агентств) з надання клієнтам на платній договірній основі детективних послуг. Суб'єкти ПДРД можуть здійснювати її індивідуально або через приватні детективні підприємства (агентства).

На суб'єктів ПДРД не поширюються закони, що регулюють правовий статус працівників правоохоронних органів. Також ці суб'єкти не мають права проводити оперативно-розшукові заходи, які за законом належать виключно до компетенції оперативних підрозділів.

Автори документа — депутати різних фракцій, які вважають, що ухвалення такого закону легалізує приватну детективну діяльність і значно збільшить можливості громадян щодо захисту своїх законних інтересів, конституційних прав і свобод.

діяльність під належний контроль держави.

Запит породжує пропозиції

За неофіційними даними, зараз в усіх регіонах країни працюють кілька тисяч приватних детективів і детективних агентств. Замовити стеження за невірним чоловіком, відшукати зникле майно, зібрати досє на конкурента — це лише незначний перелік послуг, які вони пропонують. Правоохоронці стверджують, що діяльність таких фахівців розшуку в нашій країні поки що поза законом. Натомість детективи кажуть, що діють цілком легально, а серед їхніх клієнтів трапляються й міліціонери, які прагнуть убезпечити своїх близьких від серйозних проблем. Хоч подробіць не розголошують, посилаючись на етичні норми.

Згідно із законопроектом, приватна детективна (розшукова) діяльність — це дозволена органами Національної поліції України не-

Згідно з проектом, визначено вичерпний перелік видів приватних детективних послуг, серед яких:

✓ збирання, фіксація і дослідження відомостей, необхідних для розгляду справ у цивільному, господарському та адміністративному судочинствах, на договірній основі зі сторонами судового процесу;

✓ вивчення ринку, пошук і збір інформації з відкритих джерел з метою підготовки ділових переговорів клієнта, з'ясування майнового стану потенційних ділових партнерів;

✓ розшук осіб, місцезнаходження яких не відоме, зниклого майна, предметів і тварин;

✓ пошук, збір і фіксація відомостей в кримінальному провадженні на договірній основі зі стороною кримінального провадження;

✓ пошук боржників та осіб, які ухиляються від виконання своїх договірних зобов'язань тощо.

Також регламентовано порядок придбання та застосування детективами спеці-

альних засобів. Нацполіція може видати дозвіл на придбання, зберігання і застосування наступних спеціальних засобів:

1) пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металічними снарядами не смертельної дії, та зазначених патронів;

2) балончиків, споряджених речовинами слезоточивої та дратівної дії.

Купує ці спеціальні засоби приватний детектив власним коштом і реєструє їх в органі Національної поліції в порядку, встановленому законодавством України.

Передбачається, що в разі ухвалення закону набере чинності з 1 січня 2017 року. «Суспільство справді потребує послуг приватних детективів. А попит породжує пропозиції, — вважає Олексій Кондратюк. — Коли у нас нарікають на те, що порушують власний простір, права людей, за якими з якихось причин стежать, у нас чомусь забувають про право інших громадян, які замовили це стеження. Не завжди люди звертаються до детективів через мотиви користі, бажання збагатитися або отримати надсекретну інформацію, щоб згодом шантажувати. Наприклад, батьки хочуть перевірити обранця дочки на наявність судимостей або фінансових зобов'язань. У моїй практиці був випадок, коли подружжя прожило рік, а потім чоловік несподівано зник, залишивши жінку з немовлям на руках. Дружина з жахом дізналася, що ще до шлюбу він оформив кредит, а коли не зміг розрахуватися, заклав у банк квартиру. Оскільки справи в бізнесі не пішли, він утік. Три роки значився зниклим безвісти, але за допомогою приватного детектива жінка з'ясувала, що колишній чоловік живий-здоровий, у нього нова сім'я. Він зробив собі інші документи, переїхавши у невелике містечко в сусідній області», — розповідає юрист. Як цього разу парламентарії відреагують на законопроект, чи знайде він підтримку в сесійній залі — побачимо. Але якщо уважно вивчити перелік послуг, які пропонують детективи, зрештою зрозуміємо: нічого нового, окрім того, що вони роблять нині, законопроект не запропонував. Натомість Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України наголошує, що для законної приватної детективної діяльності чинне законодавство України залишає досить обмежений простір. Окремі положення законопроекту викликають суттєві зауваження. Тож експерти ГНЕУ рекомендують за результатами розгляду в першому читанні повернути документ суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Головне, щоб після цього про законопроект остаточно не забули, як було раніше.

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

За шкоду майну й здоров'ю платитимуть більше

ПРАКТИКА. Лютневе подвоєння розмірів страхових сум з автоцивілки не призведе до підвищення вартості полісів

Вікторія КОВАЛЬОВА,
«Урядовий кур'єр»

Із 19 лютого цього року набуло чинності розпорядження Нацкомфінпослуг від 29 грудня 2015 №3470 щодо двократного збільшення страхових сум за договорами обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ). Так, страхові суми за шкоду, заподіяну майну потерпілих, становлять тепер 100 тисяч гривень на одного потерпілого, а за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю потерпілих, — 200 тисяч гривень на одного потерпілого. За договорами страхування, укладеними до 19 лютого цього року, розмір відшкодування визначатимуть відповідно до страхових сум, які були чинними на момент їхнього укладання.

У два рази — до 50 тисяч гривень — збільшилися і максимальний розмір страхової виплати за шкоду, заподіяну майну потерпілих, у разі оформлення спрощеної системи врегулювання ДТП їхніми учасниками самостійно без виклику поліції з використанням бланка «європротоколу».

Авторемонт вимагає коштів

Підвищення лімітів за договорами ОСЦПВ спричинене суттєвою девальвацією національної валюти з моменту останнього перегляду страхових лімітів у 2010 році. Вартість імпортованих запчастин, лакофарбових матеріалів, а також послуг з ремонту автозв'язано зростає.

У Нацкомфінпослуг «УК» уточнили, що його розпорядження за №3470, згідно з яким передбачено нові страхові суми, не вносить зміни в частині вартості страхування. Для цього закон передбачає іншу процедуру: розмір базового страхового платежу, перелік, значення коригувальних коефіцієнтів та порядок їхнього застосування затверджує Нацкомфінпослуг за поданням Моторного (транспортного) бюро України (МТСБУ). Пропозиції останнього щодо розміру базового страхового платежу та значень коригувальних коефіцієнтів підтверджують актуарні розрахунки з огляду на рівень збитковості цього виду страхування загалом у галузі за останній розрахунковий період, який становить не менш ніж рік, та статистичних даних.

Поки що такого подання від МТСБУ до регулятора не надходило. У самому бюро обіцяють, що перегляду тарифів і коефіцієнтів у першому півріччі цього року не буде.

Європротокол, або спрощена система врегулювання ДТП, дає змогу розібратися без виклику поліції, якщо немає людських жертв і суперечки щодо обставин аварії

Цікаво, що за 11 місяців торік страхові компанії отримали 2,675 мільярда гривень страхових платежів, але на виплати постраждалим спрямовано всього 971 мільйон гривень. Тобто лише 36% цієї суми, а для перегляду тарифів це значення має бути не менш ніж 70%. Тому, мабуть, при такому співвідношенні виплат до доходів страховиків Нацкомфінпослуг та МТСБУ мають замислитися не над підвищенням тарифів на цей вид страхування, а над їхнім зменшенням. Адже автопарк швидко старіє, тоді як страхові виплати провадять не стільки з урахуванням вартості ремонту, скільки зносу деталей на 50—70% (згідно з Методикою товарознавчої експертизи). Тому страхових виплат тотально бракує на нормальний ремонт після ДТП, де потрібна заміна частин кузова, вузлів та агрегатів.

Боротимемося із заторами на дорогах

Так званий європротокол, або спрощена система врегулювання ДТП в Україні, доступний уже кілька років. Натомість і досі на дорогах можна побачити, як водії стоять в очікуванні поліції (раніше — ДАІ), хоча мають всі можливості за допомогою європротоколу оформити аварію, якщо вона без людських жертв та не виникла суперечка щодо того, хто із двох учасників винуватий в аварії. Наприклад, в Англії лівову частину ДТП врегульовують завдяки європротоколу.

«Застосування «європротоколу» — це прогресивний меха-

нізм, що відповідає європейській практиці. Підвищення ліміту максимальної виплати за спрощеного оформлення матеріалів ДТП сприятиме його поширенню, що зменшить кількість викликів представників Національної поліції для оформлення таких матеріалів, а також затори на дорогах, що створюються під час очікування працівників Нацполіції та оформлення ними документів», — сказав «УК» член Нацкомфінпослуг Олександр Залетов.

«Частка виплат за «європротоколом» залежить не лише від лімітів, якими їх обмежено. На кількість цих справ впливає й те, наскільки страхова компанія і її клієнти довіряють цьому документу», — зазначає менеджер з комунікацій страхової компанії РЗУ в Україні Олександр Мельничук.

У 2015 році в Україні сталося 134 193 ДТП (у 2014-му — 153 213). Із них без постраждалих — 108 828. «При цьому до страхових компаній за дев'ять місяців звернулося набагато менше постраждалих: страховики виплачували лише 64 259 разів, що у річному вимірі дасть близько 85 000, що становить лише 64% загальної кількості ДТП», — констатує голова комісії зі страхування Українського товариства фінансових аналітиків Вячеслав Черняхівський. Тобто з усіх постраждалих у ДТП до страхових компаній звертається менш ніж дві третини.

У межах «європротоколу» до страховиків звернулося понад 12 тисяч потерпілих, або 12% усіх ДТП (детальну статистику мати-

мемо після 25 лютого). Фахівці бюро зазначають, що виплати за європротоколом постійно збільшуються. Їхній середній показник у 2015 році становив 5,8 тисячі гривень (у 2014-му — 5,2 тисячі гривень). Кількість врегульованих випадків упродовж року зросла на 21%, попри те, що кількість звернень до страховиків у 2015 році знизилася на 10,1%. Наведені дані свідчать про планомерне зростання довіри до так званого європротоколу як зручного механізму для врегулювання ДТП, в якому немає травмованих, а тільки трохи пошкоджено автомобілі.

«Спрощений механізм не потребує надання потерпілим довідки від поліції та рішення суду про визнання винуватця ДТП, що суттєво скорочує строк розгляду страхової справи», — підкреслює генеральний директор МТСБУ Володимир Шевченко. Скажімо, для «європротоколу» середній строк врегулювання становить 82 дні, тоді як урегулювання за традиційною процедурою — 184 (хоча за законом він не повинен перевищувати 90 днів).

У МТСБУ розраховують, що частота використання «європротоколу» впродовж цього року збільшиться до 15—17%. Адже саме невеликий розмір ліміту змушував потерпілих використовувати цей вид врегулювання лише у разі мінімальних пошкоджень авто. Запуск електронної версії «європротоколу» стане можливим після впровадження пілотного проекту з електронного поліса, який в МТСБУ планують розпочати в квітні цього року.

Президія МТСБУ ухвалила відповідне рішення про розробку та впровадження такого мобільного додатку для «європротоколу». З його допомогою клієнт страхової компанії зможе у разі ДТП заповнити цей документ в електронному вигляді в режимі on-line. За допомогою цієї новачки їхні учасники зможуть заповнити анкету спрощеного механізму і вибрати схему ДТП з-поміж типових схем з можливістю її зміни (за необхідності).

Чи потрібен єдиний кол-центр?

«Повідомлення про страхову подію має проводитися єдиним кол-центром МТСБУ з метою прозорості. Це припинило б ганебну практику компаній, які реєструють страхові події «заднім числом», через що багато страхових випадків залишаються не врегульованими у встановлений законом строк», — вважає Вячеслав Черняхівський.

Утім, у деяких компаніях таку ідею не підтримують, оскільки на її реалізацію потрібні додаткові кошти, щоб обладнати такий центр та забезпечити його функціонування. Там запитують: «Навіщо кол-центр, якщо кожна нормальна страхова компанія вже давно має власні аналогічні структури, які й фіксують страхові події, і надають консультації щодо заповнення «європротоколу»? Але якщо всі компанії вважають себе «нормальними», то звідки беруться у нас десятки тисяч не врегульованих у законний термін страхових випадків?

«Створення єдиного інформаційного центру необхідне для ефективного функціонування системи забезпечення відшкодування шкоди, заподіяної життю, здоров'ю та майну потерпілих під час експлуатації наземних транспортних засобів», — вважає член Нацкомфінпослуг Олександр Залетов. Створення такої системи передбачено і Директивою 2009/103/ЄС від 16 вересня 2009 року щодо страхування цивільної відповідальності стосовно використання автотранспортних засобів та забезпечення виконання зобов'язань щодо страхування такої відповідальності.

Ідея створення єдиного інформаційного центру, до якого може звернутися будь-яка особа по консультації та отриманні інформації, прописана у проекті закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів», зареєстрованому у Верховній Раді України за №3670.

Тож автоцивілка рухається у правильному напрямку.

Хоч посівна й подорожчала

Роман КИРЕЙ,
«Урядовий кур'єр»

УРОЖАЙ-2016. Погожі лютневі дні вселяють у серця хліборобів надію на щедрий цьогорічний урожай. Хоч рік порівняно з попереднім видається складнішим і в погодному сенсі, і у фінансовому. Зокрема непередбачувані наслідки може мати скасування пільго-

вої системи оподаткування аграрного виробництва.

Нинішнього року аграріям не позаздриш: приблизна сума витрат, яких потребує посівна, — 4,5 мільярда гривень. Ще три роки тому вона була вдвічі меншою. Щоправда, є надії залучити додаткові ресурси для весняних польових робіт. Серед них аграрні розписки — своєрідна альтернатива кредитам.

Пілотний проект з їхнього запровадження працює на Черкащині з торішнього вересня. Першу розписку на Черкащині оформило СТОВ «АгроКо», яке об'єднує чотири господарства в Чорнобаївському районі з компанією «Сингента». Така розписка фіксує зобов'язання фермера за отримані ним матеріально-технічні чи фінансові ресурси надати продукцію або повернути

кредитору кошти. Застава — майбутній урожай.

Як розповів начальник управління агропромислового розвитку Ігор Колоска, на зиму в області посіяно 236 тисяч гектарів пшениці, понад 20 тисяч ячменю, 1,7 тисячі жита, майже 36 тисяч гектарів ріпаку. Понад 20 тисяч гектарів озимих на зерно через посушливу осінь не зійшли. Приблизно

чверть озимих на зерно — слабкі та зріджені посіви, решта в доброму та задовільному стані. Нині триває підживлення посівів.

Цьогоріч місцеві органи влади планують збільшити капітальні інвестиції в галузь на третину, можливості для цього є. Для консультування аграріїв створили інформаційно-аналітичний центр — перший в Україні.

ЕКОНОМІКА І МОРАЛЬ

І казка природи, й джерело життя

ДОСВІД. Закарпатці живуть із лісу й самі працюють для нього

Василь БЕДЗІР,
«Урядовий кур'єр»Перепустка
на євроинонок

— У 2005 році Закарпатська область першою отримала сертифікат відповідності європейським вимогам лісокористування, а тепер ми повинні пройти ресертифікацію, — розповів начальник обласного управління лісового та мисливського господарства Валерій Мурга. — Міжнародний аудит від середини лютого протягом двох тижнів проводитиме компанія, яка представляє Всесвітній фонд охорони природи. Перевірять керуються десятьма принципами, що супроводжуються 50 критеріями.

Найбільше уваги — невиснажливому лісокористуванню, наданню переваг у цьому питанні місцевим громадам. Вони ж бо мають першочергове право на заготівлю, переробку і реалізацію деревини. Перевірять цікавлять природоохоронні технології, відновлення лісу, збереження основних видів червонокнижних рослин, лісові дороги. Навіть такі, на перший погляд, дрібниці, як місця заправлення автомобілів паливно-мастильними матеріалами. Чи є бачки для сміття, чи укомплектовані реманентом лісоруби, чи мають вони спецформу і яка безпека їхньої праці, умови для відпочинку.

— Проведення сертифікації — не скороминуща акція, а одна зі складових нашої діяльності. Якщо ми бажаємо бути справжніми європейцями, то повинні підтверджувати легальність своєї лісопродукції, — додав Валерій Іванович. — Аудитори повинні переконатися: все тут у нормі. До речі, якщо основний аудит проводить раз на 10 років, то наглядовий триває постійно. Хоч це й дорого, але без цього деревина, вибрана з неї не експортуватимуться.

Область виготовляє сертифікат на всі держпідприємства галузі, тобто діє колективна відповідальність за достовірність інформації, відповідність нормам.

Через два дні після цієї розмови з Валерієм Мургою ми рушили у поїздку до кількох лісгоспів області. Мета — провести журналістську «сертифікацію», на власні очі побачити, що робиться у закарпатському лісі й навколо нього, на віддалених від міжнародних трас дорогах. Йдемо у глибинку.

Мукачівці
підтримали
переробку

Хоч... Село Кольчине і розміщене на його території виробничу базу, що належить Мукачівському

Керівник Кедринського лісництва Василь Золотар дає настанови з підготовки бази для приймання туристів, зокрема джерела із цілющою водою

держлісгоспу, глибинкою назвати складно. Поряд — відомі мінеральними водами курорти Синяка, Поляни, Плоского.

Ця обставина викликає додаткову зацікавленість: як тут дотримуються основних рубок, як дбають про охорону довкілля, адже й це вимоги сертифікації?

До виробничого майданчика в Кольчиному стікаються лісгоспівські «ріки» з усіх шести лісництв. У цеху переробки ділову деревину розкривають для потреб будівництва, низькосортну розпилюють на ділові сортименти.

— Цех за двадцять років пережив різні часи, — розповідає його начальник Василь Шпепа. — В 2009-му майже зупинився, а після приходу нинішнього директора відродився.

Робітники Іван Гавриш, Віталій Мондик і Віталій Матковський під керівництвом майстра зміни Василя

Вішака безупинно ріжуть неділову деревину — заготовки для паркетних дощочок, щіток, недорогих меблів. Щодня з-під рук лише цих кількох робітників виходить до восьми кубометрів чистих заготовок. На іншій ділянці працює верстат-колун: з його допомогою колоди розщеплюють на дрова. Їх охоче купують тутешні люди.

Загалом із цього промислового майданчика, де 34 працівники, щомісяця продають продукції на півтора мільйона гривень. П'яту частину експортують — здебільшого до Польщі.

— Поступово придбаємо власні механізми, бо на початку не було майже нічого. Лише за минулий рік придбали три гідроманіпулятори (автонавантажувачі), кожен із яких коштував 400 тисяч гривень, — розповідає директор лісгоспу Василь Анталовський. — На лісозаготівлі вони неза-

Трелювання деревини
звичне для лісників
Закарпаття

мінні, адже допомагають механізувати працю вантажників.

За шість років, відколи Василь Васильович очолив лісгосп, значно розширили автопарк, придбали нову лісозаготівельну та деревообробну техніку. Головним здобутком керівник підприємства вважає налагодження переробки деревини. Це дало змогу подолати хронічне безгрошів'я і заборгованість із зарплат, сплати податків. Середня заробітна плата нині сягає 5 тисяч гривень. На власній насадковій станції вирощують саджанці багатьох культур, зокрема рідкісних дерев і кущів — гостей з усіх континентів — і не лише для виробничих потреб, а й на продаж.

Ліквідують
«мокрі» наслідки

В іншому куточку Закарпаття, де розташований лісгосп «Руськомокрянський», на порядку денного — ліквідація наслідків паводка. Недарма ж така «мокра» назва підприємства, села.

Триденні зливи із 22 грудня закінчилися для цього підприємства втратами: розмито чотири кілометри лісових доріг, зруйновано сім мостів. А один міст таки встояв — на залізобетонних палях, заглиблених у землю на шість метрів, збудований місяцем раніше. Лісгосп сплатив мостобудівникам майже 800 тисяч гривень, проте ці капіталовкладення, за словами директора Володимира Куцина, себе виправдали.

— На цьому місці вода зносила міст уже п'ять разів! Новозбудований витримає великі наванта-

ження: через нього за рік вивозитимуть понад 100 тисяч кубометрів деревини, — додає Володимир Миколайович. — Поступово відновлюємо мости, і вже повернули в експлуатацію чотири кілометри зруйнованих доріг. Усе це робимо виключно за зароблені кошти. Сума прибутку, який отримали торік, дорівнювала 4,1 мільйона гривень.

На території цього лісгоспу майже 70 гектарів пралісів — хвойних і букових. Ліси перебувають під охороною держави, як і мінеральні джерела, що їх на території лісгоспу сім.

Одне з головних завдань на зимовий період — забезпечити населення дровами. Ціна невелика: за кубометр букових — 180 гривень, пенсіонерам продають удвічі дешевше. Дешеві дрова — це і безпека лісу, засторога від самовільних рубок.

Кедри, явори,
арніка —
під охороною

У сусідньому лісгоспі «Брустурянський» із його керівником Михайлом Костюком розмовляли про сертифікацію лісів.

— Двоє людей у нашому штаті постійно тримають справи на контролі, — сказав Михайло Миколайович. — Хоч би що сталося, під привабливою обгорткою «цукерка», в якій приховано весь зміст, після «розгортання» виявиться гіркою. З усіма можливими наслідками, збитками для підприємства. Тому не послаблюємо уваги до цього комплексу питань.

У Кедринському лісництві, яке входить до складу цього лісгоспу, над одним із приміщень в'ється дим. У теплій кімнаті на полицях... шишки.

— Не варто дивуватися. Якщо шишки ялиці достатньо просушити — і насіння з них легко висиплеться, то для отримання плодів ялини треба докласти неабияких зусиль, — розповідає керівник підрозділу Василь Золотар. — Шишки спочатку слід нагріти, прокрутити на віалі. Лише після цього вони віддають плоди, з яких можна буде виростити саджанці. Тисяча насіння ялини важать усього на-всього 5 грамів! Тож собівартість висока — понад 100 гривень за кілограм насіння. Його виготовляють, щоб мати чим підсівати чотиригектарну площу лісорозсадників.

Кедринське лісництво отримало назву завдяки заказникам з кедром, що росте тут на 14,7 гектара. Такий самий статус мають «Явірник» із цінним пралісом клена-явора з домашньою ясена та в'яза, «Аршичний». В останньому росте цілюща арніка. Квітку зривати заборонено, а ось насіння кедр заготовляють. Його вико-

ристовують для висіву в лісорозсадниках, а подеколи — для виготовлення делікатесного напою кедровиця.

У Турбатському лісництві того самого лісгоспу використовують коней. Тут під керівництвом старшого майстра Михайла Фабриція працюють коняр Дмитро Костяк, лісоруби Василь та Іван Костяки — батько й син. Останні двоє зрубували дерева, перший з допомогою коня відтягував їх до дороги. Пізніше вже на базі лісництва ми побачили ще сімох тяглових тварин. Вгодовані й добре доглянуті, для них передбачено обов'язковий відпочинок після праці на трелюванні.

Турбат
пам'ятає
свого чемпіона

Кінне трелювання турбатівці застосовують віддавна. На подвір'ї тут — пам'ятна стела на честь переможця світової першості у звальюванні лісу, що відбулася в канадському Монреалі 1967 року, Героя Соціалістичної Праці Івана Чуси. Він вважав ліс мало не живим організмом — і казкою, і джерелом життя.

Нині це лісництво очолює племінник світового чемпіона Дмитро Чуса. «Намагаємось не знижувати планки і підтримувати багаті традиції колективу», — зауважує Дмитро Юрійович.

Трелюють деревину кінними і в Кедринському, Плайському лісництвах. Корму для тварин у горах достатньо, але влітку треба попрацювати з косяю — заготовити десятки центнерів сіна для тварин. Проте потім ця робота виправдає себе дешевою тягловою силою. Лісівники готові використовувати коней-гуцуликів для надання послуг туристам. Для цього хочуть підготувати власних інструкторів з верхової їзди. Гірські ландшафти разом із принадами тихого полювання, величезним спокоєм гір ваблять сюди багатьох. До цих природних переваг додають і рукотворні. Споруджують кілька будинків для гостей із належним комфортом.

У «Брустурянському» 323 працівники, середня заробітна плата перевищує 5 тисяч гривень. Торік лісгосп реалізував круглого лісу на 63,8 мільйона гривень. Він один із найбільших бюджетотворювальних господарств області: лише торік до державної скарбниці перераховано податків на суму 23,3 мільйона гривень.

Для місцевих ліс береже пам'ять багатьох поколінь, які працювали в ньому. Кажуть, що це Божий дар, який з одного боку збагачує, а з другого — вимагає ненастанного піклування.

АПК: ЧАС ПЕРЕМІН

Для кого органічна продукція майже міф?

ПЕРСПЕКТИВА. Рік у рік зростає кількість господарників, які стають прихильниками екологічного виробництва харчів

Олександр ВЕРТІЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

Днями Міністерство аграрної політики та продовольства України презентувало державний логотип органічної продукції (справді образний і промовистий), який визначатиме її товарне «обличчя» і слугуватиме своєрідним виробничо-торговельним брендом. Але наскільки висока ймовірність масової появи в торгівлі таких продуктів?

Не знайдеться покупець, який би не хотів купувати їжу, виготовлену без застосування будь-яких хімічних чи мінеральних добавок, що останніми роками буквально наспигували землю. І судячи з нинішніх аграрних тенденцій, навала штучних стимуляторів на полях і фермах навряд чи ослабне.

Міністерство навело такі факти і цифри. Кількість сертифікованих операторів національного органічного ринку наближається до 300, а в асортименті органічної продукції понад 100 товарів українського виробництва. Далі — акцент: вітчизняна органічна продукція має великий експортний потенціал, оскільки попит міжнародних покупців із країн ЄС, Швейцарії, США тощо високий і постійно зростає.

Іншими словами, органічний вектор чітко зорієнтований на зовнішні ринки. А що ж внутрішній? Невже українці й надалі задовольнятимуться дешевим ерзацом, завдаючи непоправної шкоди власному здоров'ю? До того ж чи не занадто часто погляд на означену проблему здебільшого поверховий: мовляв, варто щось виростити без хімії — і вже можна записуватися в екологічні новатори?

Інтересу мало

Проректор з наукової роботи Сумського національного аграрного університету Олександр Маслак упродовж кількох останніх років наполегливо і ґрунтовно досліджує тему органічного землеробства не тільки на Слобожанщині, а й загалом в Україні та світі. Тобто знає всі її сильні й вразливі сторони.

У Сумській області поки що немає жодного господарства, яке відповідало б вимогам органічного землеробства на всі сто відсотків. Хоча певні пагони і спроби є.

Як наголошує Олександр Миколайович, для отримання відповідного сертифіката необхідно не тільки пройти обов'язкову процедуру, а й чітко витримати комплекс вимог. Наприклад, не використовувати хімічні чи мінеральні добрива на певній земельній ділянці впродовж трьох років, щоб

за цей час «вивітрилася» вся хімія (хоч і за такий період далеко не всі масиви зможуть звільнитися від неї), застосовувати сучасні технології обробітку ґрунту, наприклад системи No-till, повністю відмовитися від пестицидів, гербіцидів тощо.

На Сумщині щонайменше п'ята частина фермерських господарств виявляє зацікавленість до органічного виробництва, і дехто навіть має в цьому успіхи. Зокрема в досвідному господарстві «Правдинське» Великописарівського району вже розробили план поетапного переходу на нові рейки господарювання. Тут сіють кавуни, які відповідно до укладеної угоди передають у торговельні мережі за межі Сумщини, звідки частину відвантажують за кордон. І надалі тамтешні аграрії планують продовжувати розпочате, аби баштанні культури відправляти до Польщі, Білорусі та інших країн Європи, де на них є сталий попит.

Елементи органічного землеробства застосовують у ФГ «Світанок» цього району, деяких господарствах Глухівщини, Охтирщини, Роменщини — загалом на площі майже 900 гектарів. У поєднанні з енергоощадними технологіями вони забезпечують чудовий не тільки екологічний, а й економічний ефекти. У «Світанку» витрати дизельного палива при цьому скорочуються майже вдвічі.

То неже Сумщина не зацікавлена у справжньому прориві на цьому перспективному напрямі? Як, до речі, сусідні та інші області країни? Однозначно зацікавлена. Та ще й як! Однак самого інтересу замало.

Приклад подають

В Україні початком органічного виробництва вважається середина 1970-х років, а сам процес господарювання асоціюється з підприємством «Агроекологія» Полтавської області, на чолі якого Семен Антонець. Саме він з одnodумцями-земляками заклад основи нової справи, а вже наприкінці 1990-х одержав відповідні сертифікати, що відповідають європейським стандартам і є основою для експорту вирощеної продукції.

Доречно зауважити: експортують її здебільшого через сертифіковані зовнішньоторговельні компанії, які мають практичний досвід, необхідні знання — одне слово, завжди на гребені питання.

Останніми роками активізувався прямий експорт між безпосередніми виробниками та покупцями. Довгострокові відносини налагодилися завдяки двосторонньому обміну досвідом у межах відвідування виставок та конфе-

ренцій. При цьому ґрунтовно вивчали частково впроваджені технології вирощування культур, що мають на українському ринку найбільший попит, — сої, нуту, спельти, льону та інших.

Нині Україна з її 400 тисячами гектарів сільськогосподарських угідь, сертифікованих для виробництва органічної продукції (а це приблизно відсоток загальної площі), на 20-му місці у світі. Якщо ж порівняти з іншими східноєвропейськими країнами, то ми перші.

Більшість органічних підприємств зосереджені на півдні України (Одеська та Херсонська області), в центрі (Київська, Полтавська, Вінницька та Житомирська), на заході (Закарпатська, Львівська, Тернопільська і Хмельницька) та сході (Запорізька та Харківська області).

Розмір земельної площі коливається від двох-трьох десятків гектарів, як у більшості європейських країн, до кількох тисяч. Нині середньостатистичне сертифіковане господарство обробляє 2000 гектарів, це один з найвищих показників у світі.

За прогнозами науковців, виробництво органічної продукції зростатиме в невеликих за розмірами підрозділах, бо це економічно вигідно. Порівняно із традиційним землеробством витрати нижчі щонайменше вдвічі. А якщо врахувати реалізаційну ціну, яка вища принаймні на 50%, то стає очевидно: це справжня золота жила.

На 0,3 євро ситим не будеш

В Україні споживання екологічно чистої продукції мінімальне, про що свідчать дослідження вітчизняної Федерації органічного руху. Цей показник становить лише 0,3 євро на людину за рік (!), хоч зберігається тенденція до зростання, особливо у великих містах. Порівняймо: незважаючи на те, що органічна продукція дорожча за традиційну, кожен житель Швейцарії витрачає на її придбання в середньому 177 євро, Данії — 162, Австрії — 127, США — 67. Різниця разюча.

Найбільший попит мають молоко, м'ясо, овочі, фрукти, соки, крупи, борошно. Реалізують їх через мережі супермаркетів, спеціалізовані магазини, інтернет. Загалом же вітчизняні аграрії пропонують до столу (щоправда, здебільшого закордонного) також зернові, бобові та олійні культури, ефірні олії, горіхи, ягоди, кавуни, дині, олію, мед, фіточаї, сиропи, пивидла, яйця, хліб.

Перспективному й вигідному з багатьох точок зору органічному

Фото Світлани СКРЯБІНОЇ

ДОВІДКА «УК»

Органічними, або екологічно чистими, вважають продукти, виготовлені з дотриманням визначених екологічних стандартів на всіх технологічних та реалізаційних етапах. У їх виробництві застосовують технології максимального збереження поживних речовин. Для цього повністю відмовляються від ароматизаторів, барвників, консервантів та генетично модифікованих організмів. Заборонено рафінування, мінералізацію та інші технологічні операції, які зменшують поживні властивості продукту. До того ж для пакування екологічно чистого продукту застосовують матеріали з натуральної сировини.

Органічне землеробство ґрунтується на застосуванні мінімального обробітку ґрунту та відмові від отрутохімікатів і мінеральних добрив. Такий підхід відновлює баланс поживних речовин у ґрунті, нормалізує роботу живих організмів, збільшує вміст гумусу, і як результат — підвищує врожайність сільськогосподарських культур. Проте перехід на органічне господарювання тривалий і не гарантує швидкої віддачі.

До органічної може належати продукція тваринного походження. При цьому особливу увагу відводять кормам, які готують без консервантів, стимуляторів росту, збудників апетиту тощо.

виробництву уряд відповідно до міжнародного досвіду мав би бодай тимчасово забезпечити підтримку. Однак з огляду на стан державного бюджету очікувати на спеціальні програми не варто, а високий експортний потенціал зберігатиметься завдяки подальшому наближенню законодавчих регулювань до стандартів ЄС. Міжнародні донори, зокрема ЄС, мають розбудовувати власну технічну підтримку України з урахуванням взаємної користі.

Але на порядку денному залишаються проблемні питання, які все одно треба вирішувати, якщо хочемо результату. Із-поміж них — юридично-правового характеру. Зокрема задля подальшої гармонізації з відповідним європейським законодавством необхідно ухвалювати нову редакцію Закону України «Про виробництво та обіг органічної сировини», відповідні підзаконні акти, створювати кооперативи та спеціалізовані об'єднання. Далеко не зайвими

були б кваліфікована підтримка і консультації не тільки вітчизняних фахівців та практиків, а й колеґ з європейських країн, які знаються на справі й готові допомогти.

Буде це чи ні — прогнозувати складно. Однак все одно доведеться повертатися обличчям до порушеної проблеми, якщо справді хочемо, щоб на прилавках було вдосталь чистої й корисної продукції.

Проте в основі — купівельна спроможність населення. Якщо більшість співвітчизників тільки й чекає, щоб придбати якомога дешевші (читай — нижчої якості) продукти, то годі розраховувати на купівельний бум. А тому висновок на поверхні: як і до цього, екологічно чисту їжу українського виробництва чекатимуть за кордоном, бо там купівельна спроможність у рази вища, а пересічні українці й надалі вважатимуть такі харчі майже міфом.

Врожайність можна збільшити удвічі

Євген ЛОГАНОВ,
«Урядовий кур'єр»

ПАРТНЕРСТВО. Делегація Запорізької області побувала на землях Саксонії-Ангальт Федеративної Республіки Німеччина, де відвідала університет Ангальту та місцеву Інженерну палату землі Саксонія-Ангальт. Оглянули лабораторії, центр розроблення продуктів фа-

культету сільського господарства університету, який переймається підвищенням ефективності ведення агропромислового виробництва з одночасним збереженням біорізноманіття. Для цього є новітнє обладнання та понад 20-річний досвід досліджень.

Як зауважила президент університету професор Орцессека, Україна й Запо-

різька область, маючи унікальні чорноземи, за умови використання німецьких технологій і насіння зможуть забезпечувати врожайність до 120 центнерів пшениці з гектара.

Голова Запорізької обласної ради Григорій Самардак констатував, що нині стратегічне завдання — проведення всеосяжного аналізу якості земельних ресурсів

регіону, щоб надалі поставити сільське господарство на наукову основу. Для цього область повинна забезпечити можливість молоді вчитися у відповідних навчальних закладах і створити умови, щоб після навчання ця молодь працювала в Україні.

На зустрічі в Інженерній палаті сторони обговорили можливість участі німецьких

фахівців у масштабних інфраструктурних проєктах Запорізької області. Українська делегація презентувала зокрема проєкти у галузях термомодернізації, енергоефективності, сміттєпереробки, а також створення обласної енергосервісної компанії. Німецькі колеґи зазначили, що влада Запорізької області готова до реформ і здатна їх реалізовувати.

ДОВІДКА «УК»

Університет Ангальту — яскравий приклад сучасного навчального та науково-дослідного закладу, який надає студентам знання і навички, які можна застосувати у виробництві. Завдяки цьому заклад має стабільні замовлення від підприємств на підготовку фахівців, проведення прикладних і фундаментальних досліджень.

ТЕЛЕКУР'ЄР

ПОНЕДІЛОК, 29 ЛЮТОГО		ВІВТОРОК, 1 БЕРЕЗНЯ		СЕРЕДА, 2 БЕРЕЗНЯ		ЧЕТВЕР, 3 БЕРЕЗНЯ		П'ЯТНИЦЯ, 4 БЕРЕЗНЯ		СУБОТА, 5 БЕРЕЗНЯ		НЕДІЛЯ, 6 БЕРЕЗНЯ	
УТ 1 06:00, 07:00, 08:00, 13:00, 18:30, 21:00, 01:30, 05:10 Новини 06:10, 07:10 АгроЕра 06:20, 23:45 Від першої особи 06:45: 07:15, 08:15 Спорт 06:50: 07:20, 08:20, 09:45, 18:00, 22:45, 23:20, 00:15 Погода 07:25 Ера будівництва 07:35, 23:30 На слуху 07:50, 08:25 Смакота 08:30 Міграційний вектор 08:40 Корисні поради 09:00, 05:45 Вічне 09:10 Уряд на зв'язку з громадянами 09:50 Д/ф «Останні ковбої Тоскани» 11:20 Чоловічий клуб. Спорт 12:35 Зроблено в Європі 13:30 Казки Лірника Сашка 13:45 Школа Мері Полпінс 14:00 Мультифільми 14:15 Суспільний університет 14:45 Д/ф «Володимир Івасюк. Щоб народитися знову» 16:00 Д/ф «Філіп Петен» 17:00 Вікно в Америку 17:30 Д/ф «Відчуті Макао» 18:05, 05:00 Час-Ч 18:15, 01:20 Новини. Світ 18:55 Про головне 19:30 РЕ:ФОРМА 20:00 Перша шпальта 20:30 Кинга ua 21:30, 05:35 Новини. Спорт 21:50 Подорожки 23:00 Підсумки 00:20 Телемагазин 01:45 Гандбол. Ліга чемпіонів. ГК «Ла Ріоха» (Іспанія) — ГК «Мотор Запоріжжя» (Україна) 03:25 Надвечір'я. Долі 04:10 Віра. Надія. Любов		УТ 1 06:00, 07:00, 08:00, 13:00, 18:30, 21:00, 01:30, 05:10 Новини 06:10, 07:10 АгроЕра 06:20, 23:45 Від першої особи 06:45: 07:15, 08:15 Спорт 06:50: 07:20, 08:20, 09:05, 11:55, 18:00, 22:45, 23:20, 00:15 Погода 07:25, 23:30 На слуху 07:50, 08:25 Смакота 08:30 Паспортний сервіс 08:40 Корисні поради 09:00, 05:45 Вічне 09:25, 18:55 Про головне 09:55 Д/ф «Замки Європи» 10:15 Д/ф «Повернення на мапу» 12:00 Чоловічий клуб 12:35 Зроблено в Європі 13:40 Казки Лірника Сашка 13:50 Хто в домі хазяїн? 14:15 Суспільний університет 15:00 Фольк-music 16:10 Путівник прочинання 16:25 Подорожні 17:10 Т/с «Таксі» 18:15, 01:20 Новини. Світ 19:30 ДебатиPRO 21:30, 05:35 Новини. Спорт 21:50 Віяна і мир 23:00 Підсумки 00:20 Телемагазин 01:45 Спецпроект «Кримське питання» 04:40 Д/ф «Відчуті Макао» Телеканал 1+1 06:00, 07:00, 08:00, 09:00, 12:00, 16:45, 19:30, 23:15, 01:50 ТСН: «Телівізійна служба новин» 06:45: 07:10, 07:45, 08:10, 09:10 Інформаційно-розважальна програма «Сніданок з 1+1» 07:35 «Маша і ведмідь» 09:30, 10:50, 12:20 «Міняю жінку — 2» 13:50, 14:50 «Сімейні мелодрами — 5» 15:50 Валерія Ланська і Сергій Жигунов у мелодрамі «Торговий центр» (2) 17:10 Мер'єм Узерлі і Халіт Ергенч у серіалі «Величне століття. Роксолана — 2» (1) 20:30 «Секретные материалы — 2016» 21:00 Прем'єра на «1+1». Катерина Варченко і Олеся Стефанська у мелодрамі «Хазіяйка» (1) 18:00, 22:00 «Вікна-Новини» 18:30 Т/с «Коли ми вдома» (1) 20:00, 22:45 «Врятуйте нашу сім'ю — 5» 22:00 «Чотири весілля 5» 00:00, 02:15 Тіль Швайгер у комедії «Чоловіки у великому місті» (2) 03:55 «Шість кадрів» 05:30 «Служба розшуку дітей» 2+2 06:00 Мульти. Мультифільми 06:35, 15:45, 16:40 «Нове Шалене відео по-українськи» 07:35, 17:00 «Облом.UA.» 08:10, 19:00, 00:00 «ДжеДдАй» 08:30, 18:30, 23:30 «Спецкор» 09:00, 18:10 «Секретні матеріали» 09:20 Д/ф «Знищені за мить» 10:15, 00:20 Д/ф «Збороа майбутнього 3» 11:10 Х/ф «Вогняне коло» 1 (2) 13:00 Т/с «Інспектор Алекс» 13:55 Т/с «Інспектор Алекс» 16:05 «Відеобімба» 19:20 «Люстратор. Спецпроект» 20:20 Т/с «Мисливці за реліквіями» 14 21:15 Х/ф «В тилу ворона» (2) 01:15 Т/с «Інспектор Алекс» 02:05 Х/ф «Все перемагас любово» Інтер 05:30, 11:10, 12:25 Д/с «Слідство вели... з Леонідом Каневським» 07:00, 07:30, 08:00, 08:30, 09:00, 12:00, 14:00, 16:00, 17:40 Новини 07:15, 07:35, 08:10, 08:35 «Ранок з ІНТЕРом» 03:30 Кіноляпи 04:30 Саундтреки 05:20 Кінотрейлери		УТ 1 06:00, 07:00, 08:00, 13:00, 18:30, 21:00, 01:30, 05:10 Новини 06:10, 07:10 АгроЕра 06:20, 23:45 Від першої особи 06:45: 07:15, 08:15 Спорт 06:50: 07:20, 08:20, 09:05, 11:55, 18:00, 22:45, 23:20, 00:15 Погода 07:25 Ера будівництва 07:35, 23:30 На слуху 07:50, 08:25 Смакота 08:30 Паспортний сервіс 08:40 Корисні поради 09:00, 05:45 Вічне 09:25, 18:55 Про головне 09:55 ДебатиPRO 11:25 РЕ:ФОРМА 12:00 Засідання Кабінету Міністрів України 13:15, 18:05, 05:00 Час-Ч 13:40 Казки Лірника Сашка 13:50 Хто в домі хазяїн? 14:15 Суспільний університет 14:45 Слогди 15:30 Гра долі 16:10 Світло 16:45 Д/ф «Подорожуймо Литвою» 17:10 Т/с «Таксі» 18:15, 01:20 Новини. Світ 19:30 Т/с «Мафіоза» 20:30 Вересень 21:30, 05:35 Новини. Спорт 21:50 Слідство. Інфо 22:40 Мегалот 23:00 Підсумки 23:25 Тепло. Ua 00:20 Телемагазин 01:45 Д/ф «Подорожуймо Литвою» 02:10 Д/ф «Повернення на мапу» 03:00 Надвечір'я. Долі 03:50 Уряд на зв'язку з громадянами 04:15 Д/с «Замки Європи» Телеканал 1+1 06:00, 07:00, 08:00, 09:00, 12:00, 16:45, 19:30, 23:15, 01:55 ТСН: «Телівізійна служба новин» 06:45: 07:10, 07:45, 08:10, 09:10 Інформаційно-розважальна програма «Сніданок з 1+1» 07:35 «Маша і ведмідь» 09:30, 10:50, 12:20 «Міняю жінку — 2» 13:50, 14:50 «Сімейні мелодрами — 5» 15:50 Валерія Ланська і Сергій Жигунов у мелодрамі «Торговий центр» (2) 17:10 Мер'єм Узерлі і Халіт Ергенч у серіалі «Величне століття. Роксолана — 2» (1) 20:30 «Секретные материалы — 2016» 21:00 Прем'єра на «1+1». Катерина Варченко і Олеся Стефанська у мелодрамі «Хазіяйка» (1) 18:00, 22:00 «Вікна-Новини» 18:30 Т/с «Коли ми вдома» (1) 20:00, 22:45 «Врятуйте нашу сім'ю — 5» 22:00 «Чотири весілля 5» 00:00, 02:15 Тіль Швайгер у комедії «Чоловіки у великому місті» (2) 03:55 «Шість кадрів» 05:30 «Служба розшуку дітей» 2+2 06:00 Мульти. Мультифільми 06:35, 15:45, 16:40 «Нове Шалене відео по-українськи» 07:35, 17:00 «Облом.UA.» 08:10, 19:00, 00:00 «ДжеДдАй» 08:30, 18:30, 23:30 «Спецкор»<									

КУЛЬТУРА

Неосяжне Марії Приймаченко

ДАР. У «Мистецькому арсеналі» триває виставка однієї з найвідоміших вітчизняних художниць

Георгій-Григорій ПИЛИПЕНКО
для «Урядового кур'єра»

Вона втілювала і осмислювала світ у жанрі наїву і стала прикладом вірності творчості в собі. Феномен Приймаченко в своєрідному сполученні традицій народного мистецтва і особистої манери без тиску панівної ідеології.

На виставці представлено понад 300 творів із Національного музею народного декоративного мистецтва, де загалом зберігається 651 екземпляр «її власної реальності — небаченої, дивовижної, незбагненої». А також альбоми з малюнками в її улюбленій техніці гуаші з насиченими кольорами та авторська неполивана кераміка.

У творах Приймаченко своєрідно відображені сталінські репресії, відлуння війни, кукурудзяна кампанія Хрущова, космічні звитяги і пам'ять про Чорнобильську трагедію. У її відгуках на актуальні теми немає радянської пропаганди, хоч очільники держави використовували творчість, щоб дивувати західний світ тим, як може сформуватися жінка-митець в умовах радянського села.

У дитинстві вона перенесла поліомієліт — одна її нога була на 10 см коротішою. Але Марія зустріла любов, народила сина. Останні 8 років, прикута до ліжка, вона малювала, як і все життя, лівою. У СРСР до 1980-х шульг примусово перенавчали.

«Роби людям добро, щоб люди жили, як квіти цвіли», — написала мисткиня під однією з робіт

До початку ХХІ століття Марія Приймаченко ствердилася як національний бренд. Її твори не просто сучасні, вони модні, і настільки, що справа доходить до копіювання, як це нещодавно трапилося з фінською дизайнеркою. Їй довелося вибачитися у пресі за свій плагіат для авіакомпанії. До речі, авторські права на роботи Приймаченко належать онукам, а право на оприлюднення — музею. Вартість робіт Приймаченко зберігає капітал завбачливих колекціонерів, вона перевищує, кажуть, 5 тисяч доларів.

Хронологія представлених на виставці робіт стартує з другої половини 1930-х, відколи вони набули музейного статусу. Малюн-

ки досить агресивні з акцентованим чорним контуром. Художниця зображує тварин, птахів, слонів, крокодилів... Може, таким чином вона протистояла Злу в зовнішньому світі? Чи так боролася з демонами в собі, розмальовуючи оскалених і скажених звірів наївними кружальцями, квіточками, від чого вони втрачали свій шал? До того періоду належать ескізи до опери «Запорожець за Дунаєм», в які вона додає ложі з глядачами. А на сцені — пейзаж з лелеками, господарський двір... Приймаченко по-сучасному поєднує кольори, волонтаристські порушує масштаб, що було звичним для тогочасних знаних західних художників.

Знакові малюнки 1937 року «Звірі судяться» з трійкою сталінських суддів і «Хорошо пишу не спішу» — зважаючи на контекст, йдеться про наклеп.

1960-ті позначилися гармонійнішими творами, зокрема пейзажами. На малюнках відтворено теми часу — «Молодий кукурудзяний павич». За серію робіт 1961 року «Людам на радість» мисткиня отримала Шевченківську премію.

Поруч із «Крокодилем морським» вона змальовує багато фантастичних істот. Наприклад «Хирун», схожий на жирафа, «Ушатка» або така собі «Зубрівка»... Як відгук на соціальні відчуття — «Пісня на могилі невідомого солдата». Знаковою стає робота 1965 року «Слава Україні»: на зеленому пагорбі з квітами — українка зі стрічками. У 1984-му її відчуття гори Тараса в Каневі. У 1988-му — «Пам'яті Чорнобиля» з вогняними квітами.

Фото Світлани СКРЯБІНО

ЩЕ БІЛЬШЕ
ФОТО
НА САЙТІ
UKURIER.GOV.UA
та в Instagram
#uriadovyi

Насамкінець. На відкритті виставки засвітилося багато медійних персон. Я взяв коментар у соліста гурту «Козак-Систем» Івана Леньо: «У моєму житті небагато українців, яких я відношу до нашого коду ДНК, яких поважаю і відчуваю їхній вплив. Для мене Марія Приймаченко — той космос, в якому я почуваю себе українцем. І захищеним. Деякі з її робіт мені настільки подобаються, що я готовий зробити тату за її творчістю».

Художник Людмила Тесленко-Пономаренко узагальнила: «У неї був геніальний дар від народження. Їй не потрібна була освіта, професійні художники так не роблять. Це інший світ, інша механіка творчості. В її творах виявлено правдиві знання про Україну, вони емоційно представляють світу нашу культуру».

Виставка працюватиме до 15 березня. Вартість квитка — 60 гривень, пільгового — 20 гривень.

Феєричний мікс:
рок плюс лірика

АНШЛАГ. Українську версію французького мюзиклу «Notre Dame de Paris» повезуть до Європи

Інна КОВАЛІВ, Ірина ПОЛІЩУК,
«Урядовий кур'єр»

Освідчуватися в коханні можна будь-якою мовою — нещодавно це довели українські артисти, котрі виконали французькою понад 30 композицій з відомого мюзиклу «Notre Dame de Paris» у столичному палаці «Україна». Семеро учасників різних талант-шоу переполювали вічну історію кохання під супровід 150 вокалістів хору та музикантів Великого симфонічного оркестру, яким диригував правнук відомого композитора і його тезко Микола Лисенко.

Неймовірне одночасне поєднання стількох артистів на сцені вражало потужною енергетикою: ніжна французька мережувалася з живою музи-

кою й линула то ліричним надривом, то вмить змінювалася вибухом емоцій — зі скрипальських смичків зривався рок. Виявляється, над створенням феєричного дійства наші артисти працювали впродовж року — репетирували, вивчали іноземну мову із французькою співачкою Корою, щоб досконало виконати відомі пісні мюзиклу за романом Віктора Гюґо «Собор Паризької Богоматері». До речі, цей мюзикл потрапив до Книги рекордів Гіннеса як найуспішніший.

Чуттєві пісні головної героїні Есмеральди виконала учасниця проекту «Голос країни» Ольга Жмуріна. Про своє нещасливе кохання до чарівної циганки заспівали талановиті чоловіки. Так, учасник цього телешоу Арсен Мірзоян перевтілювався у Квазімодо.

Переможець «Голосу країни» Антон Копитін приміряв на себе рясу священника Фролло та вмільо передав власні душевні муки. Про свої почуття до фатальної жінки у ролі капітана королівських стрільців Феба де Шатопера розповів учасник «Х-фактора» Аркадій Войтюк. Поета-філософа П'єра Гренгуара зіграв фіналіст шоу «Народна зірка» Михайло Дімов.

«Наші продюсери доклали максимум зусиль, щоб ми добре вивчили французьку мову, — розповідає Аркадій Войтюк. — А ось вжитися у роль допомагають самі пісні, а також те, що по кілька разів передивлялися різні версії відомого мюзиклу. Проте намагалися зробити власне, ні на що не схоже. Нам дуже хотілося, щоб глядачі відчули емоції, які вирували на сцені, напругу пристрастей».

Ольга Жмуріна розповіла, що вона ще в дитинстві бачила виставу «Notre Dame de Paris», і вже тоді вона її вразила. «Навіть не могла й подумати, що з часом мені запропонують одну з головних і найулюбленіших ролей, — переконує Ольга Жмуріна. — Наш тур фінішував, і мені впало в око, як тепло нас зустрічали люди. Залишилося відчуття, що глядачам не вистачає сильних позитивних емоцій».

За словами організаторів концерту, на якому побувала посол Франції в Україні Ізабель Дюмон, артисти з українською версією мюзиклу вже побували в різних куточках нашої країни. Тож дійство на столичній сцені стало підсумком гастрольного туру. «Якщо порівняти перший концерт у Чернівці й сьогодні в Києві, то всі ми дуже виростили і стали однією родиною, наша робота переросла в гармонійний проект, який не соромно показати не лише в Україні, — розповідає «УК» Антон Копитін. — Приємно бачити повний зал і позитивну реакцію глядачів. Мій образ — водночас і благословення, і прокляття, бо не маю змоги відступити від нього, але можу жити ніби у власному світі, дивлячись на нього очима священника Фролло».

Попереду у співаків і музикантів не менш грандіозні плани — гастролі в Польщі, Білорусі та інших країнах.

Саксонці
запросили запоріжців
до МагдебургаЄвген ЛОГАНОВ,
«Урядовий кур'єр»

СПІВПРАЦЯ. Під час поїздки делегації Запорізької області до землі Саксонія-Ангальт (Німеччина) її учасники найбільше уваги приділили обговоренню питань розвитку культури. Так, за словами керівника профільного департаменту Владислава Морока, запорізька делегація ознайомилася з діяльністю Міністерства культури і освіти землі Саксонія-Ангальт, де німецька сторона презентувала свої здобутки у співпраці з ЮНЕСКО.

Скажімо, за останні роки основним акцентом роботи стало занесення до переліків всесвітньої культурної спадщини об'єктів архітектури. Запоріжці також презентували свої напрацювання в цьому напрямку. Наприклад, цього року до списку ЮНЕСКО мають занести історико-культурний заповідник «Кам'яна Могила», що на Мелітопольщині. Готують до номінації також курганний могильник «Солоха» та острів Хортиця.

Представники Міністерства культури землі Саксонія-Ангальт запропонували надати будь-яку допомогу в прискоренні процесу створення номінаційного досє, сприяти залученню до цього фахівців із Мюнхена, Берліна. Німецька сторона запропонувала надати допомогу і стосовно об'єктів архітектурної спадщини, зокрема «Соцістечку» в Запоріжжі та «Садібі Попова».

Широко презентували «Усну історію російсько-української війни 2014—2015 років» німецькій громаді в Центральному бюро землі Саксонія-Ангальт. За результатами презентації досягнуто домовленості щодо розширення акцій ознайомлення саксонців із військово-політичною ситуацією в Україні. Погодили презентації в Магдебурзі ще трьох томів «Усної історії російсько-української війни 2014—2015 років» навесні 2016 року.

У свою чергу німецька сторона запросила творчі колективи області до участі у традиційному фестивалі до дня Магдебурга. А очільник Центрального бюро запропонував провести в серпні вересні презентацію пересувної експозиції «Історія Магдебурзького права» у музеях та бібліотеках Запорізької області.

ПРЯМА МОВА

Владислав МОРОКО,
керівник профільного департаменту
Запорізької ОДА:

— Темпи дружніх відносин України з Німеччиною, що зростають, потребують ширшої просвітницької роботи в німецькому суспільстві. Тому важливо збільшити кількість зустрічей між представниками громадянського суспільства й наукової спільноти, щоб надавати громадянам Німеччини з перших рук інформацію про події в Україні без північно-східних посередників.

СОЦІУМ

Хто потрібен роботодавцеві

ЕКСПЕРТНА ДУМКА. «УК» поцікавився у фахівців, чим були показові тенденції на ринку праці торік і чого слід чекати цьогоріч

Любомира КОВАЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

Нині кожен українець чи не найбільше боїться втратити роботу. Адже вітчизняні ЗМІ періодично повідомляють то про закриття підприємства, то про банкрутство заводу. Непереливки й малому та середньому бізнесу. То чи насправді усе так погано? Чи налаштовані роботодавці лише скорочувати працівників? Чи все-таки є затребувані фахівці, можливо, їх бракує? Які процеси притаманні сучасному ринку праці України: такі, як торік, чи слід чекати нових тенденцій?

Із цими та іншими запитаннями «УК» звернувся до фахівців.

2015-й: як це було

Заступник голови Державного центру зайнятості Сергій Кравченко розповів, що протягом минулого року кількість вакансій, заявлених роботодавцями по Україні, становила 876 тисяч. Отже, не можна сказати, що ринок праці повністю орієнтований лише на скорочення та звільнення.

За словами фахівця, найзатребуванішими у роботодавців торік були висококваліфіковані робітники — слюсарі, токарі, фрезерувальники, електрогазозварники, водії, робітники з ремонту електричного обладнання, а також будівельники різних спеціальностей (малярі, муляри) та працівники сфери послуг (продавці, кухарі, офіціанти, перукарі).

Затребуваними були й лікарі, особливо у сільській місцевості, інженери та бухгалтери з досвідом роботи та високим рівнем кваліфікації, менеджери різних рівнів, а також IT-фахівці. Бракувало технологів і фармацевтів, кваліфікованих дизайнерів і редакторів

Кількість вакансій, про які роботодавці поінформували центри зайнятості, на 1 січня 2016 року становила 26 тисяч.

сайтів. У сільськогосподарському секторі — агрономів, зоотехніків. На переконання експерта, подібні тенденції зберігатимуться й цьогоріч.

Але й таким фахівцям роботодавець почасти відмовляє. Найпоширеніша причина: претенденти на вакансії не відповідають вимогам наймачів щодо рівня освіти, кваліфікації й досвіду. Тому в умовах надлишку робочої сили та пошукачів роботи вимоги до претен-

Навіть до затребуваних спеціалістів вимоги працедавців постійно зростають

дентів постійно зростають.

Тим, хто не має необхідних професійних знань і досвіду, роботодавці пропонують низьку оплату, що часто спонукає перших відмовитися від працевлаштування.

Нині на одну вакансію претендують в середньому 19 осіб — це найвищий показник із 2000 року.

Кількість вакансій, про які роботодавці поінформували центри зайнятості, на 1 січня 2016 року становила 26 тисяч (порівняно з відповідною датою 2015 року вона скоротилася на чверть). Нині на одну вакансію претендують в середньому 19 осіб — це найвищий показник із 2000 року. При цьому погіршення співвідношення між пропозицією робочої сили та попитом на неї відбулося в більшості видів економічної діяльності та за всіма розділами класифікації професій.

потрапив напрям «вищий менеджмент» — упродовж 2015 року спостерігалась стійка тенденція зниження попиту на керівників.

У регіонах потрібні були продавці, робітники, кваліфіковані спеціалі-

сти на виробництво (інженери й технологи), агроменеджери, лінійні працівники банківських відділень, секретарі, водії і робітники на складі, офіціанти й кухарі. Постійно бракувало «білих комірців» найчастіше у Києві, Дніпропетровську, Харкові, Одесі та Львові.

За словами Ірини Брицької, 2015-й був роком балансування між стабільністю і кризою. За даними опитування роботодавців, 83% із них набирали персонал, але не масово, вузько спрямовано: одна-дві нові вакансії або кілька нових робочих місць за стратегічними напрямками розвитку бізнесу. Суттєве розширення штату могли собі дозволити лише 15% компаній: IT, виробництво, консалтинг, агрохолдинги та деякі банки.

Зарплати й заохочення

Ірина Брицька зазначила, що середня офісна зарплата в Україні становить 3—4 тисячі гривень, у Києві цей показник дещо вищий — 6—7 тисяч. Найбільші зарплати, як і раніше, пропонували програмістам і керівникам (зокрема у сфері продажу і розвитку бізнесу). У регіонах до високооплачуваних фахівців належать керів-

ники філій і регіональні представники великих компаній.

Більшість компаній зафіксували зарплати в гривнях без врахування поточного курсу валют. Оплату праці в іноземній валюті (або в гривневому еквіваленті за поточним курсом), як, скажімо, аутсорсингові IT-компанії і великі міжнародні проекти, своїм співробітникам можуть запропонувати не всі.

До інших видів мотивації підхід компаній майже не змінився. Або роботодавець, як і раніше, не пропонує додаткових програм нематеріальної мотивації (35%), або вони залишилися без змін (29%). Тільки десята частина компаній стала активніше використовувати такі програми, але стільки само роботодавців скоротили їхнє використання.

У кого буде шанс

Марина Брицька, у свою чергу, серед тих, хто буде затребуваним на ринку праці у 2016 році, виокремила:

Молоді фахівці. В період кризи роботодавці змушені економити, зокрема й за рахунок зниження витрат на утримання персоналу. З початком кризи багато компаній переглянули свої вимоги до кандидатів. Знижуючи планку вимог, чимало роботодавців прагнуть заощадити на оплаті праці, таким чином відкриваючи можливості для молодих фахівців. А отже, пропозицій тим, хто лише на початку кар'єри, побільшає. Передовсім ідеться про стажування, асистентську роботу або ті посади, на яких потрібні навички й досвід набувають за кілька тижнів чи місяців (менеджер з продажу, оператор call-центру, промоутер, консультант).

Маркетинг. Компанії також шукатимуть нові шляхи для утримання своїх позицій на ринку. Тому більшість вакансій у цій професійній галузі передбачає або роботу з розвитку бізнесу (пошук нових клієнтів і ринків, продаж реклами), або інтернет-маркетинг. Останнім часом ця спеціалізація розвивається особливо активно, і кількість вакансій у

КОМПЕТЕНТНО

«Якщо добре платити — то спеціалістові»

Лідія ТКАЧЕНКО,
провідний науковий співробітник
Інституту демографії і соціальних
досліджень НАН України:

— Нині щодо українського ринку праці прогнози робити досить важко. Адже він нестабільний і досить розмитий. Трохи легше спрогнозувати, які професії поступово втрачатимуть актуальність. Передусім це допоміжний персонал в офісах (секретарі, офіс-менеджери, численні помічники керівників) — так званий офісний планктон, який не видає кінцевого продукту. Набирали його, найімовірніше, для того, аби надати офісу солідності й створити керівникові додатковий комфорт. Утримувати їх стає невідгідно, особливо в часи економічної кризи.

Також втрачається попит на фахівців середньої кваліфікаційної ланки. Бо якщо й платити достойну зарплату, то справжньому професіоналові, людині, яка має не лише диплом, а й справжні знання, бажано досвід. Така людина має бути готова підвищувати кваліфікацію, а за потреби перенавчатися або опанувати суміжну професію.

Окрім цього маємо парадокс: роботодавцям потрібні фахівці масових робітничих професій (слюсарі, токарі, зварювальники), а в профтехучилищах дуже важко набрати молодь, яка бажав опановувати саме такі професії. Нїде правди діти, не хочуть хлопці працювати на заводах за верстатами, адже робота важка, брудна й доволі травмобезпечна. А платять за неї небагато. Тому працівники з досвідом роботи у цій сфері були, є і, напевне, будуть затребуваними й надалі.

Поки що буде попит на IT-фахівців. Проте, на мою думку, він поступово знижуватиметься. Адже колись азів комп'ютерної грамотності навчали на спецкурсах, а нині тато й мама вже самотужки можуть навчити цього свою дитину. Так само з часом користувачі ПК навчатимуться самостійно створювати невеличкі програмки для власних потреб. А отже, програмування поступово перейде в розряд базових навичок, азами якої мають володіти всі. Тому бути лише IT-фахівцем, скажімо програмістом, стане неактуально й неперспективно (звісно, якщо ти не надто крутий хакер). Тому, аби бути затребуваним висококласним спеціалістом, навіть за умови найвиртуознішого володіння комп'ютером потрібно мати ще якусь суміжну спеціальність.

А такі професії, як лікар, вчитель, няня, вихователь, потрібними будуть завжди. Інша річ, чи зможе людина знайти хороше місце роботи з гідною оплатою та зайняти свою нішу, зацікавити роботодавця, вигідно подавши свої переваги.

Єдине пораду тим, хто закінчує школу: принаймні спробувати все-таки здобути вищу освіту. І щоб це не обтяжувало батьків, вступати на бюджет. Якщо за кілька років юнак чи юнка зрозуміє, що обраний фах — не до душі або на цю професію немає попиту на ринку праці, завжди можна перевестися з одного навчального закладу до іншого. Або з часом опанувати ще одну чи кілька професій. А з таким багажем знань і навичок матимете й впевненість, що без роботи, а отже, і без засобів до існування ви точно не залишитеся.

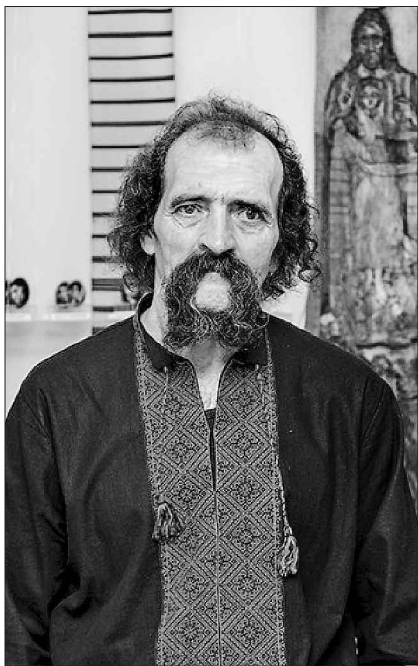
маркетингу збільшується насамперед за рахунок пропозицій для фахівців SEO (Search engine optimization — розкрутка інтернет-сайтів), SMM (Social media marketing — привертання трафіку або уваги до бренду), копірайтинг, реклама.

Продаж. Специфіка цієї сфери — підвищений попит на фахівців з прямого продажу. В умовах кризи успішний продаж — запорака виживання бізнесу. Проте роботодавці досить практично підходять до оплати праці фахівців. Зазвичай вважають, що фахівець з продажу має бути орієнтований на результат, а значить, основний його дохід — бонуси та премії. Тож на ринку праці останнім часом помітна тенденція до зниження фіксованої частини оплати праці та збільшення бонусної.

IT. Інформаційні технології загалом і робота ПО зокрема — сфера і спеціалізація, які найменше постраждали від кризи. Орієнтація на західних клієнтів дає можливість більшості компаній пропонувати співробітникам високі зарплати і привабливі умови праці. За підсумками 2015 року ця професійна сфера потрапила в ТОП-10 галузей з найвищим попитом на співробітників.

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

Козацьку славу не здолати

Олег ЧЕБАН,
«Урядовий кур'єр»

ВИСТАВКА. Відомий вінницький майстер Петро Пипа зобразив портрети загиблих учасників Революції гідності та полеглих «кіборгів», які захищали Донецький аеропорт, на курячих і гусячих яйцях. Його роботи, виконані у техніці дряпанки, а також твори з різьби по дереву на тему боротьби за Незалежність України доби козаччини, становлять тематичну виставку «Козацької слави повік не здолати»,

Найбільше різьблених сюжетів майстер Петро Пипа присвятив героїчній добі козаччини, а цього року взявся до теми сучасної української героїки

яка до Дня Героїв Небесної Сотні відкрилася в обласному художньому музеї.

Портретною шкрябанкою майстер займається понад 20 років. Він працював лісником, а за покликанням писанкар і різьбяр. Ескізів не робить, а відразу на яйці гострою бритвою дряпає малюнок. Цю колекцію він створював протягом року. «Коли я першу роботу виконав, мені сподобалась вона, відчуття мармуру. Не землі, а мармуру — це вічність», — сказав Петро Пипа. В експозиції представлено 101 портрет Героїв Небесної Сотні і 26 портретів

«кіборгів». Петро Пипа — майстер і справжній патріот. Він створив галерею, присвячену пам'яті світлих воїнів — борців за права та свободу людей, учасників акцій протесту, загиблих під час Революції гідності у Києві в січні лютому 2014 року, які віддали життя за краще майбутнє українського народу. «Це унікальна колекція, тому що ідея оберегу, але в символі, в образі людини — це якраз нова думка, але така, що іде глибоко по традиції народного мистецтва», — зазначила на відкритті виставки мистецтвознавець Тетяна Журунова.

У Празі вперше показують спротив України

Ганна РОМАШКО
для «Урядового кур'єра»

ІСТОРІЯ. На десятому міжнародному фестивалі проти тоталітаризму Мене Tekel розгорнуто представлено українську історію. Першою пташкою української частини фестивалю стала виставка плакатів «Спротив геноциду», підготовлена Українським інститутом національної пам'яті у співпраці з Державним архівом Служби безпеки України.

На плакатах зображено документальні докази, фотографії, що свідчать про боротьбу українського населення, зокрема селянства, зі сталінським тотальним режимом у 1920—1930 роках.

Ідея показати виставку «Спротив геноциду» в Празі нале-

жить першому директору Чеського інституту дослідження тоталітарних режимів Павлові Жачеку та голові Українського інституту національної пам'яті Володимирові В'ятровичу.

Засновник фестивалю Ян Ржержиха пояснив у коментарі радіо «Свобода», що за 10 років існування фестивалю Мене Tekel Україну на ньому представлено вперше. Таку можливість він називає честю для фестивалю.

«На мою думку, історія України в багатьох аспектах подібна до нашої. Перед Другою світовою війною говорили, що в Мадриді йдеться і про Прагу. Я б це актуалізував. Як на мене, в Києві зараз також йдеться про Прагу. Україна належить до Європи, і є необхідність оберігати ці-

лісність Європи», — переконаний пан Ржержиха.

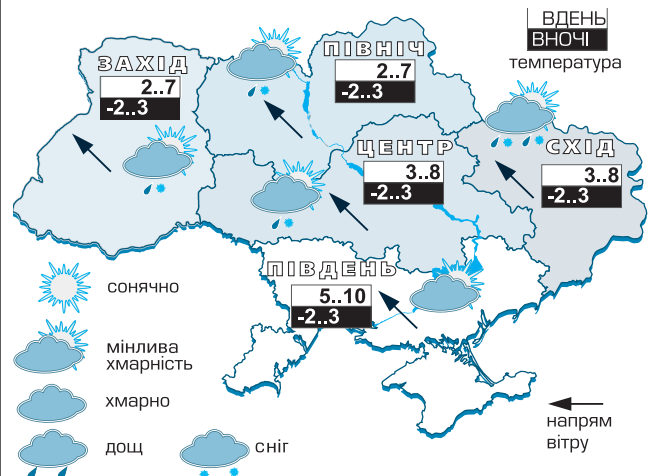
«Ми хотіли розвінчати міф про те, що українці спокійно сприймали радянську владу. Насправді до 1933 року українці організували понад п'ять тисяч повстань. Ми хотіли змінити акцент Голодомору, коли у нас утверджувалася традиція вважати, що Голодомор — це приклад навіть не жертвості, а жертв. У 2014 році було обрано тему «спротив геноциду», аби показати героїзм українського селянства, героїзм конкретної людини», — зазначив представник Українського інституту національної пам'яті, начальник управління інституційного забезпечення політики національної пам'яті Ігор Кулик.

Проект Мене Tekel виник у 2007 році як реакція на низьку

зацікавленість чеського суспільства та системи освіти долею політичних в'язнів 1950-х. Фестиваль уже десятиріччя поспіль відбувається наприкінці лютого, перетворившись за цей час на міжнародний проект.

Виставку «Спротив геноциду» вперше представили в листопаді 2014 року в Українському домі в Києві. Після цього вона побувала в усіх обласних центрах України, зараз її показують в районних центрах. Чеська столиця стала першим європейським містом, яке прийняло у себе проект українських плакатів. Виставка перебуває у Празі 10 днів, після чого її ймовірно повезуть до інших чеських міст, повідомляє інформаційний портал української діаспори.

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ
НА 26 ЛЮТОГО

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	-2 +3	+2 +7	Черкаська	-2 +3	+2 +7
Житомирська	-2 +3	+2 +7	Кіровоградська	-2 +3	+3 +8
Чернігівська	+2 -3	+2 +7	Полтавська	-2 +3	+3 +8
Сумська	+2 -3	+2 +7	Дніпропетровська	-2 +3	+3 +8
Закарпатська	-2 +3	+4 +9	Одеська	-2 +3	+5 +10
Рівненська	-2 +3	+2 +7	Миколаївська	-2 +3	+5 +10
Львівська	-2 +3	+2 +7	Херсонська	-2 +3	+5 +10
Івано-Франківська	-2 +3	+2 +7	Запорізька	-2 +3	+4 +9
Волинська	-2 +3	+2 +7	Харківська	-2 +3	+3 +8
Хмельницька	-2 +3	+2 +7	Донецька	-2 +3	+3 +8
Чернівецька	-2 +3	+2 +7	Луганська	-2 +3	+3 +8
Тернопільська	-2 +3	+2 +7	Крим	-2 +3	+7 +12
Вінницька	-2 +3	+2 +7	Київ	-1 +1	+4 +6

Укргідрометцентр

Де оздоровитися дітям

Євген ЛОГАНОВ,
«Урядовий кур'єр»

ОГЛЯД-КОНКУРС. Бердянський дитячий оздоровчий центр «Червона гвоздика» визнано найкращим серед закладів оздоровлення та відпочинку України за результатами всеукраїнського огляду-конкурсу, організованого Міністерством соціальної політики.

За даними директора департаменту соціального захисту населення Запорізької ОДА Ігоря Мещана, «Червона гвоздика» посіла перше місце в номінації «Позаміський заклад відпочинку і оздоровлення». Нагородили переможців безпосередньо в міністерстві на засіданні міжвідомчої робочої групи з оздоровлення та відпочинку дітей.

На засіданні було також порушено низку інших важливих питань. Зокрема, приділено увагу внесенню змін до критеріїв присвоєння дитячим оздоровчим закладам відповідних категорій, що здійснюється за результатами державної атестації. Учасники засідання висловили свої пропозиції щодо покращення якості такої перевірки. Представники Запоріжжя приміром запропонували внести до критеріїв оцінки не лише наявність того чи того об'єкта інфраструктури або матеріально-технічної бази, а й його якість, яка не завжди відповідає належному рівню.

Села змінюють назви

Олена ІВАШКО,
«Урядовий кур'єр»

ДЕКОМУНІЗАЦІЯ. У Миколаївській області перейменуванню підлягає 41 населений пункт і Жовтневий район області. Назви ще п'яти населених пунктів спірні, їх додатково вивчатимуть історики. Перейменуванню також підлягає понад 1250 топонімів, а демонтажу — 125 пам'ятників. На сьогодні рішенням Верховної Ради України перейменовано три села (в Баштанському районі з'явилися села Лук'янівка і Шляхове, а в Братському — Степове). Також перейменовано близько 260 топонімів, демонтовано 46 пам'ятних знаків та пам'ятників. Процес декомунізації повністю завершено в місті Южноукраїнськ. Начальник управління інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації Станіслав Мартиросов на брифінгу розповів про процедуру перейменування та наголосив, що саме на місцях мають вирішити питання щодо декомунізації. Міські та сільські голови зобов'язані порадитися з громадами і прийняти остаточні рішення. Розповів чиновник і про те, що миколаївці та жителі області не понесуть ніяких витрат у зв'язку з перейменуванням топонімів. Адже законом не передбачена обов'язкова перереєстрація в зв'язку з перейменуванням. Це потрібно буде зробити, тільки у разі зміни права власності.

Мессі забив 10-тисячний гол «Барселони»

Марія ЛАГІДНА
для «Урядового кур'єра»

Фото з сайту sportimg.com.ua

БИЙ, ЛЕО, БИЙ! Аргентинський нападник Ліонель Мессі у першому матчі 1/8 фіналу Ліги чемпіонів з лондонським «Арсеналом» забив 10 000-й гол «Барселони» в офіційних змаганнях за всю історію футбольного клубу, повідомляється на офіційному сайті каталонської команди.

Зустріч, що відбулася у Лондоні у вівторок, завершилася перемогою «синьо-гранатових» з рахунком 2:0. Мессі оформив дубль, а ювілейним став другий гол аргентинця у матчі. Для такого досягнення каталонцям знадобилося 4375

ігор, адже вони забивають в середньому 2,28 м'яча за гру.

Мессі є найкращим бомбардиром «Барселони» за весь час, в його активі 441 м'яч. А нинішню трійцю бомбардирів «синьо-гранатових» вже охрестили найгострішим футбольним тризубом.

«Обожною грати з ними», — сказав Ліонель Мессі UEFA.com, здобувши перемогу над «Арсеналом» за допомогою Луїса Суареса і Неймара.

І хоча Мессі запевняє, що завдання «Барси» ще не вирішене, шанси лондонців на вихід до наступного раунду перед грою у відповідь на «Камп Ноу виглядають примарними».

Гол з пенальті Ліонеля Мессі став ювілейним для каталонського клубу